

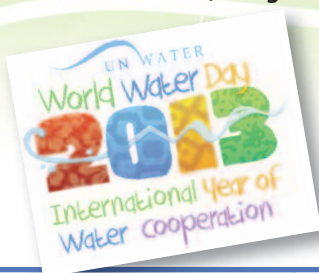

LILL

Bjørvik er unionens vannambassadør og går på som vår nye president fra oktober 2013. Les om brønnrensing i Moldova på **side 33**

VANNDRING

Les om vår vellykkede VANNDring langs Kyststien **side 18, 19 og 20**

YZALLINE

Uwitonze kommer fra Gisenyi i Rwanda. Gjennom Kirsti Renauds Minnefond skal Larvikklubben støtte tre års undanning for Yzalline.

Les mer om henne i hennes hilsen til oss på **side 38**

Organ for Larvik soroptimistklubb nr. 35 - Årgang 19 - 2013

sorord

BESØK AV UNIONSPRESIDENT SIGRID AG.

Fra v.:
Ellen Gade, Sigrid Ag,
Maria Brekke Jakobsen.
Les om møtet på
side 40-41

EVA

Helgerud Kjus var én av to brannvakter under kirkekonserten.

Les om konserten på **side 22, 23 og 24**

MERETE

Berdal fra Jotron tok i mot oss i bedriften for informasjon og omvisning, svært interessant.

Les mer på **side 12**

"Det er en ære å få bære sari i dag og hedre disse flotte kvinnene og det arbeidet de gjør for kvinners rettigheter"

GULABI GANG-FILMEN

ble vist i Larvik, et samarbeid med Larvik soroptimistklubb og Bølgen kino, **18. april 2013**

Les mer på **side 8-9**

PRESIDENTENS 2 MINUTTER

Kjære Larviksoroptimister!

Vi har tilbakelagt et utfordrende og svært aktivt halvår. Til tross for en nedgang i medlemstallet, har engasjementet blant de gjenværende medlemmer vært stort.

Norgesunionens handlingsplan, som følges opp av Larvik Soroptimistklubb, har 4 satsingsområder: Synlighet, Rekruttering, Kommunikasjon og Prosjektarbeid.

SYNLIGHET.

Når vi ser tilbake på dette halvåret har vi hatt flere innlegg i ØP både i forhold 8.mars, aksjonen «Stopp volden mot kvinner» og årets Vanndag. Jazzkonserten i Larvik kirke fikk fin oppmerksomhet i avisa og oppslutning var god. Både Vanndringen og visning av filmen «Gulabi Gang» fikk god mediedekning selv om oppslutningen kunne vært bedre. Arbeidet som er nedlagt av våre medlemmer på disse arrangementene har vært imponerende.

REKRUTTERING.

Vi har styrket ekstensjonskomiteen, som på det kommende R&L møtet vil bli endret til Rekrutteringskomiteen, med 2

av våre unge medlemmer, Maria og Ina Maria. Mange nye potensielle medlemmer ble invitert til vårt arrangement på Bølgen med et personlig brev. Vi håper på at det vil føre til at flere jenter ønsker å komme på våre møter som reflektanter og får lyst til å delta aktivt i det viktige arbeidet som vår organisasjon driver med. På R&L møtet i Harstad blir rekruttering et viktig tema. Det er ikke bare i Larvik vi sliter med medlemstallet, og ikke minst tilsig av nye yngre medlemmer. Det skal bli spennende å følge diskusjonene og jobbe videre med ytterligere tiltak for å beholde og engasjere nye medlemmer

Kommunikasjon. Vi har fått ny hjemmeside, en felles mal for alle klubbene i Unionen. Nå blir det viktig for oss og til en hver tid oppdatere våre sider slik at den på en bedre måte gir informasjon om våre aktiviteter.

I tillegg har og flere klubber tatt til orde for at vi må finne en mer gjenkjennelig og naturlig måte og fortelle om klubbens organisering og arbeidsmåter på, blant at vi må bytte ut ordet president med leder. Unionsstyret innstiller på at man skal ha en fullstendig gjennomgang av ordbruken i lover/vedtekter fram mot R&L møtet i 2014. Målet må være at også yngre mennesker opplever at vi er en organisasjon som kan kommunisere på en forståelig og engasjerende måte.

PROSJEKTER.

Vi har valgt å satse på 3 prosjektområder, Rwanda, Utdanningsfondet og Moldova. Gjennom Kirstis minnefond har vi valgt i samarbeid med vår vennskapsklubb i Rwanda å støtte en jente med utdanning de neste 3 årene. Hele Norgesunionen har Utdanningsfondet som et felles og viktig prosjekt.

Det het tidligere Norske soroptimister utdanningsfond for kvinner i Sør. På R&L nå i Harstad kommer det et forslag om å kunne gi utdanningsstøtte til kvinner i alle de land innen den Europeiske Føderasjon, som behøver hjelp og utvikling, så vel i sør som i øst. Navnet bør endres til Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner.

Vi har innledet en spennende og viktig samarbeid med Sandefjord klubben om prosjekter i Moldova.

Unionspresidenten Sigrid Ag kom hele veien fra Harstad for å være sammen med oss på april møtet. Hun åpnet sitt foredrag med å sitere tidligere SI-president Hanne Jensbo: "Å være soroptimist er å reise på første klasse!", og hun inspirerte alle med sine tanker og arbeid for Unionen. Det var hyggelig at vi hadde med oss medlemmer av Sandefjord klubben og håper på et tettere samarbeid med dem til høsten.

Jeg ønsker dere alle en fin og varm sommer. Vi sees med fornyet energi til høsten!

Sommerlig klem fra Torunn

Larvik
Soroptimistklubb
President
Torunn H. Haarberg
Sekretær
Mona Sveistrup
Kasserer
Gro Stalsberg

Klubbens adresse:
Olavs gate 20, 3256 Larvik

Kontakt-
info

Redaksjonen for Sorord:

Hanne Clason
Torunn H. Haarberg
Sølvi Snedal Tufta
Margaret Støle Karlsen
Lill Bjørvik
Gerd Hellenes

UTDANNING

Glade mottakere av pris: Guvernør Kristin Ruder, Tønsberg, (t.v.) unionspresident Sigrd Ag, Harstad, guvernør Margaret Støle Karlsen, Larvik, 2. visepresident Gerd Halmø, Stavanger og visepresident i Soroptimist International Europa, Christine Peer fra Østerrike.

Julemerkesalget i 2012 brakte inn penger til utdanningsfondet, Larvikklubben kunne sende inn 12.000,- nå i mai. Omtale av merkene fikk vi både i Østlands-Posten og i Norsk Soroptima! Godt prosjekt som gir konkrete resultater! Det bør vi være stolte over!

Julemerker gir utdanning

Mange lesere vil huske avdøde Wenche Klunderud, tannlege her i byen og stifter av Larvik soroptimistklubb.

Fra leserne

Klubben er en del av Soroptimist International, en global organisasjon for yrkeskvinner, hvis formål er å bedre levekårene for kvinner og barn i fattige land. Wenche Klunderud var en av ideskaperne til Norske Soroptimisters utdanningsfond for kvinner i sør (tidligere het det uland) som ble startet i 1985.

Fondets mål er å gi utdanning og opplæring til kvinner uten økonomiske ressurser til å greie det selv. I praksis er det fattige kvinner i afrikanske land som har fått støtte. Mange av disse landene har soroptimistklubber, og kvinner som søker støtte, gjør det gjennom dem. Det gjør veien kort og direkte mellom fondet og mottaker, ingen kostnader underveis. Alle søknadene sendes til det norske fondsstyret, og de lokale soroptimistklubbene i Afrika sørger for at pengene havner der de skal.

Fondet har vokst seg stort siden starten, og alle de 67 klubbene i Norge bidrar jevnlig med penger. Larvik soroptimistklubb har laget og solgt julemerker i lang tid. Dette har gitt en inntekt på mange tusen kroner hvert år. Fondet setter av en årlig sum til stipend, og fordeler pengene så

Julemerker: Larvik soroptimistklubb har laget og solgt julemerker i lang tid.

langt de rekker. I år har 44 afrikanske damer fått støtte til utdanning. Gjennom årene har mange hundre kvinner og derigjennom deres familier fått hjelp. Utdanningene det dreier seg om kan være sømkurs, sykepleiekurs, opplæring i praktisk arbeid av mange slag, matlaging, regnskap. Kursene varer som regel bare ett år. Men slik utdanning er nok til å skaffe arbeid og dermed inntekter til familien.

Utdanning er nøkkelen til et bedre liv, styrker kvinnens stilling og gir henne økonomisk handlefrihet. Soroptimist International har som hovedmål å hjelpe kvinner verden over til å bli selvstendige, tjene egne penger, ta del i samfunnsliv og beslutningsprosesser i sine lokalmiljøer. Derigjennom vil de oppnå rettigheter

og likestilling. Det norske utdanningsfondet fikk i august i år en pris gjennom Soroptimist International of Europe for sitt langsiktige arbeid for å gi kvinner utdanning. Diplom og heder ble utdelt til stolte norske representanter på et møte i Budapest der delegater fra alle europeiske land var til stede. En av dem var Margaret Støle Karlsen, medlem i Larvik soroptimistklubb.

Wenche Klunderud ville ha gledet seg over at hennes gode ide fortsatt lever i beste velgående, at kvinner hvert år hjelpes og at hennes egen klubb i Larvik holder fondets fane høyt og med glede bidrar til dette arbeidet.

Sissel Hobæk, Larvik soroptimistklubb

Utdanning er nøkkelen til et bedre liv, styrker kvinnens stilling og gir henne økonomisk handlefrihet. Soroptimist International har som hovedmål å hjelpe kvinner verden over til å bli selvstendige, tjene egne penger, ta del i samfunnsliv og beslutningsprosesser i sine lokalmiljøer. Derigjennom vil de oppnå rettigheter og likestilling.

LARVIKBANKEN
— Brunlanes Sparebank —

JULEROSENE PÅ JULEMØTET 2012

Quizjengen som vant julekonkurransen: Marion Andersen, Jane Sandli, Else Karlsson, Hanne Clason, Liv Høibø og Hilde Eskedal!

Julemøtet 2012 ble feiret på Bøkekroa denne gang. I følge vår dyktige sekretær var frammøteprosenten på 64, den kunne jo helst ha vært høyere, men det er ikke alltid det passer. Vi er et farende folkeferd, så noen var på reise, noen syke og noen igjen som måtte jobbe denne kvelden. Men vi som kom, fikk en lun og svært hyggelig desemberkveld.

Møtet begynte kl. 18.00 fordi vi ville ha bedre tid sammen til å prate og hygge oss. Først var det som vanlig lystenning og appell, dermed noen klubsaker før Margaret fortalte hva hun hadde gjort på jobben akkurat denne dagen og hva jobben hennes besto i. Hun kunne smilende fortelle at det var i

siste lita at hun kunne fortelle fra arbeidslivet for 1. januar 2013 er hun pensjonist!

Liv fylte 85 år og ble feiret med blomster! Liv har i mange år arbeidet som fysioterapeut, noe vi kanskje kan få høre mer om en annen gang. Torunn overakte nydelig blomsterbukett og gav Liv noen fine ord på veien videre.

Bøkekroa er kjent for god mat

og årets juletallerken var det ikke noe å klage på. Praten gikk livlig rundt bordene og vi hadde det veldig hyggelig.

Sissel er vår programansvarlige

og holder klubben orientert om vår internasjonale status og prosjekter. En viktig post som vi har fått med på hvert møte; kunnskap om organisasjonen og hva vi gjør, er viktig. Sissel er en god formidler.

Nytt av året var JULEQUIZ!

Dette ble godt mottatt og ble en fornøylig seanse! Det blir nok ikke siste gang vi gjør det! :-)

Utlodningen denne kvelden gav en inntekt på kr 2.010,- ! Vi har solgt julemerker for 19. 000 kr! Medlemmenes

Her leses Sorords julenummer som ble utlevert i løpet av kvelden: Sølvi, Ina Marie og Jane titter i det, mens Tove prater og hygger seg ved bordet

innbetaling var ikke summert med denne kvelden, ei heller de siste innbetalingene fra landet over. Dermed kan summen bli større til stor glede for utdanningsfondet og andre prosjekter Larvikklubben arbeider for.

Dagens julehistorie sørget Anne Brit for: Den vesle gutten og julenissetoget av Alf Prøysen. Ei trivelig historie som ble

lest med innlevelse og humor. Anne Britt overrakte president Torunn en blomst som takk for den jobben hun har gjort – så langt.

Dermed var nok et julemøte over, og vi ønsket hverandre god jul før vi gikk ut i desembermørket.

Quiz ble et populært innslag på julemøtet: Øverst: Maria, Lill, Sissel, Anne-Brit og Mona

Nederst: Marion, Kari og Gro

Gulabi Gang — Den rosa gjengen

Som del av den offisielle start på Stemmerettsjubileet 2013 var det premiere på dokumentarfilmen «Gulabi Gang» 17.januar. Den fant

sted på Gimle Kino i Oslo. Lill fikk tak i billetter, og hun fikk med seg Tove Akre og undertegnede.

Dette er en norsk produksjon, laget av Piraya Film med støtte fra Fritt Ord og Norsk Filminstitutt. Regissøren er indisk og heter Nishta Jain. Den har vunnet flere priser og har høstet mye oppmerksomhet i utlandet, ikke minst i India, der handlingen foregår.

Filmen handler om den nå 65 år gamle Sampat Pal Devi som stiftet denne bevegelsen i 2006. Hun er fra Bundelkhand i Nord-India, og ble mer og mer opprørt over behandlingen, volden og undertrykkelsen kvinner ble utsatt for. Hun startet med å samle kvinner i egen landsby, og deretter i by etter by. Nå har 400 000 kvinner gått inn i Gulabi Gang. De kler seg i rosa sarier og bærer rosa stokker, og de nøler ikke med å bruke dem til å banke opp menn de tar på fersk gjerning i voldsbruk. Ellers bruker de mye tid på samlinger i landsbyer der de agiterer og informerer kvinner om deres rettigheter.

Filmen viser også den brutale virkeligheten som kvinner på landsbygda lever i. Liket av en ung kvinne ble funnet i huset der hun bor, og Sampat Pal og hennes gjeng går løs på mannen hennes og svigerfamilien fordi de er sikre på at hun er drept av dem. Politiet er ikke interessert, men Sampat får til slutt tvunget dem til å etterforske. Et annet sted har en bror drept en søster for å redde familiens ære, og han får støtte av en annen søster, som attpåtil er medlem av Gulabi Gang. Hun ble kastet ut av bevegelsen.

Det fører for langt å fortelle om alt innholdet, men det er tydelig at dette er en viktig film for kvinnekampen i India. Sampat Pal, til høyre på bildet sammen med minister Inga Marte Thorkildsen, imponerte oss alle. Hun var til stede på Gimle, og etterpå ble hun presentert og intervjuet. Stor applaus fra salen fikk hun selvfølgelig.

Til v.: regissør Nishta Jain, minister Inga Marte Thorkildsen og Sampat Pal

Ellers var en representant fra Piraya Film der, den indiske regissøren ble intervjuet, og Inga Marte Thorkildsen holdt en innledende tale.

Vi traff andre soroptimister fra Bærum på kinoen, og de var der fordi klubben hadde fått «invitasjon». Organisasjoner og klubber i Oslo og omegn fikk dette.

Lill fikk en epost fra sin datter, som gjennom sin arbeidsgiver hadde fått tak i dette. Vi fikk sprudlevann i høye glass før forestillingen, og i foajeen minglet vi med minister Thorkildsen, filmskapere, indiske kvinner, NRK, Åse Kleveland og andre. Det var en flott kveld og verd togturen til Oslo en kald vinterdag.

Sissel Hobæk

Mer info på <http://www.gulabigang.in>

Bærum Soroptimister, f.v.: Barbara Lind, Anne-Marie Larsson Jakobsen og Margrete Aspen.

Stemmestifta-jubileet
1913 | 2013

Nedenfor, våre egne, Tove, Sissel og Lill

VESKA som alltid er med

Mange av oss har vesker eller klær som vi beholder lenge ... Kanskje er det knyttet minner til dem eller kanskje er det bare at de er praktiske, er "ingått" og føles gode.

Jeg har en slik veske.

Alltid er den med meg på soroptimistoppdrag. Den har vært rundt omkring i vårt distrikt, Syd II, mange ganger, den har vært i Harstad, Bergen, Stavanger, Palermo og Budapest. Sikkert også i Mandal, Farsund, på Lista, Mo i Rana, Trysil, Bærum, Asker

Den har tatt vare på sakspapirer, resolusjonsforslag, julemerker, griser som selges til inntekt for Moldovaprojektet, ideer, sanger, verdisaker ... den har virkelig gjort jobben og jeg har fått den av vår klubb Else Karlsson! Og alltid tenker jeg på henne når jeg henter den fram. Det er fint.

GULABI GANG-FILMEN I LARVIK

Unionen nedsatte i fjor en hurtigarbeidende liten gruppe som skulle se på rekruttering i klubbene. Denne gruppen la frem sin rapport på det utvidede unionsstyremøte i Stavanger i januar. Rapporten var kort og lesverdig, og den hadde noen anbefalinger. Bl.a. foreslo den at man i stedet for tradisjonelle orienteringsmøter heller hadde et arrangement som mange hadde interesse av å komme på. Gjennom dette arrangementet kunne man få litt PR og gjøre folk oppmerksomme på sin eksistens og forhåpentligvis skape nysgjerrighet og interesse hos noen.

Kinosjef Lasse Brennvall bar "vår" rødeknapp

Rekrutteringsgruppen syntes dette virket som en god idé – og Stemmerettsgruppen som var nedsatt av klubben, syntes også det. Ergo slo vi våre pjalter sammen.

Lill, Ina-Maria, Sølvi og Maria brettet brev og festet røde knapper til invitasjonene

Ina-Maria og Lill jobber for å få informasjonene opp

LOKALAVISA GA OSS GOD FORHÅNDSOMTALE

Prisbelønt film: Mari Brekke Jakobsen, Lill Bjørvik og Margaret Støle Karlsen fra Larvik Soroptimistklubb viser i samarbeid med Bølgen den prisbelønte filmen om 'Gulabi Gang' torsdag 18. april. (Foto: Nils-Erik Kvamme)

Film om kvinnevold

Larvik Soroptimistklubb har tatt initiativet til å hente inn den indiske dokumentarfilmen «Gulabi Gang» til Bølgen 18. april. Overgrep mot kvinner står naturligvis på dagsorden i stemmerettsåret.

Torsdag 18. april ønsker soroptimistene å vise den mye omtalte og prisvinnende filmen om Sampat Pal og hennes Gulabi Gang. Gulabi Gang er verdens kanskje tøffeste aktivister. Kledt i rosa sarier drar denne kvinne- og borgerrettsgruppen rundt i det nordlige India, med sin leder Sampat Pal i spissen, og bekjemper undertrykkelse og vold mot kvinner og de kasteløse dalitene. De går i rette med korrupte byråkrater, herskesyke landsbysjefer og feige politifolk. Ordet – protesten – er deres våpen, selv om de også bokstavelig talt slår ned på overgripere med sine lange, rosa kjepper.

Kvinneopprøret oppsto i 2006, og den norske produsenten Tor-

stein Grude fra Piraya Film fikk øynene opp for disse kvinnelige «opprørerne» fra delstaten Uttar Pradesh i India.

Nå har det blitt film, og Larvik Soroptimistklubb er glade for å ønske både kvinner og menn velkommen til Bølgen.

– Filmen hadde Oslo-premiere med hovedrollenehaveren til stede i januar. Og vi var tre fra Larvik som var der, forteller Lill Bjørvik.

– En sterk film, og en viktig film i stemmerettsjubileumsåret, sier Bjørvik som i likhet med alle andre har latt seg imponere over mobiliseringen og oppslutningen den indiske kvinnen Sampat Pal har klart på relativt kort tid.

– Nå har hun 150.000 kvinner

med seg bare fra denne ene regionen. Og oppslutningen vil trolig vokse. Det skjer dessverre tragiske overgrep mot kvinner. Særlig i India der flere tragiske hendelser har blitt belyst gjennom media i det siste, sier Bjørvik.

De håper naturlig nok det kommer et stort publikum til filmen. også menn.

– Det er viktig at mennene er med oss. Dette er en David mot Goliat-fortelling, der kvinner setter seg opp mot mannsamfunnet. Og norske menn har godt av å se denne kampen, tror de tre initiativtakere.

Alle de framfotte vil må med seg en rød knapp. En synlig bevis på «Stopp vold mot kvinner-kampanjen» som brer om seg og landet rundt, og bæres allerede av et titall tusen mennesker for å vise sin støtte.

Nils-Erik Kvamme

33 16 30 43 • nils-erik.kvamme@op.no

Indisk: Bølgen viser Gulabi Gang 18. april i samarbeid med Soroptimistene i Larvik.

Filmen ble omtalt i god tid på Bølgens hjemmesider, vi fikk omtale og bilde i ØP, og vi sendte ut ca 70 invitasjoner til privatpersoner og noen kvinneorganisasjoner i Larvik og de andre klubbene i vårt distrikt.

Og hvordan gikk det så

Jeg synes faktisk det gikk veldig bra. Det ble solgt 41 billetter – og i en sal som tar 118 stykker – så er det en tredjedels fullt. Det synes jeg er anstendig. Og filmen gjorde inntrykk. Det tror jeg er hevet over enhver tvil. Det var flere som kommenterte at det er svært, svært sjelden at det er stille når en film er ferdigvist – og samtlige sitter og ser på hele rulleteksten. Det var faktisk morsomt å oppleve.

I tillegg solgte vi noen lilla sløyfer og Sølvi og Jane og den kvinnelige

teknikeren som viste filmen, vandret rundt i kledelige rosa sarier. Det var morsomt det også.

Lill Bjørvik

To interesserte kvinner, Anette Sørlie Jacobsen og Gunn Tisjø Dalene i samtale med våre egne Jane og Ina-Maria

Lill Bjørvik, leder i rekrutteringsgruppa, holdt en god innledning før filmen startet.

Gulabi Gang, Den rosa gjengen,

(mer omtalt i annen artikkel), markedsføres under Stemmerettsjubiléets paraply. Vi visste den var god siden vi (Tove, Sissel og Lill) hadde vært på premieren i Oslo og gått på rød løper og greier. Vi forespurte Bølgen om muligheten for å vise filmen, og Bølgen var luttet samarbeidsvillighet. De ville anskaffe filmen og gi oss en sal gratis, mot at de selv tok billettinntektene. Det var en fair deal. I tillegg bestilte vi en plakattutstilling fra Stemmerettsjubiléet og utstyrte oss med roll-upen vår, lilla sløyfer, røde knapper og ymse brosjyrer.

Jane Sandli, Kjersti Heyn, filmmaskinist i Bølgen, og Sølvi Snedal Tufta kledd i rosa sarier og klare med infomateriell

GJESTE SKRIBENTEN

Gerd Halmø

PÅTROPPEDE
UNIONSPRESIDENT FOR
NORGESUNIONEN

Kjære Larvik-soroptimister!

Takk for hyggelig henvendelse om å bidra til Sorord. Et kjempeflott magasin som dere har all ære av!

I år feires et meget viktig jubileum for oss kvinner, - 100 år med stemmerett, og neste år vil Norgesunionen runde 75 år. Ved alle slike jubileer er det naturlig å stoppe opp litt å tenke gjennom hva dette innebærer. Begge jubileene gir rikt grunnlag for refleksjoner, og jeg vil gjerne dele noen av mine. De har gått langs tre akser:

- kvinnes stilling for 100 år siden
- mitt eget engasjement i likestillingskampen i syttiårene
- og soroptimismen i 75 år

Når det gjelder 100 års perspektivet er det allerede kommet flere interessante bøker i år, og flere vil komme. Selv har jeg hatt stor glede av en som er kalt "Formødrenes stemmer, - kvinnelig rundt stemmeretten". Her beskrives 10 vanlige formødre, ganske vanlige kvinnelig, men

representative for tidsånden og de rammene som kvinnene hadde for utfoldelse på denne tiden.

Boken beskriver deres brennende ønske om frihet til å bestemme over eget liv. Dette er fortsatt en viktig drivkraft. Disse formødrene ville nok sagt at vi er kommet langt bort fra de spørsmål og problem som preget hverdagen deres da. Men kanskje ikke så mye som vi innimellom tror.

Livsspørsmålene som optok dem griper oss fortsatt; - selvsrealisering, mobilitet, troskonflikter og interessekamp for fellesskapsløsninger. Disse kvinnene levde i brytningen som kom med den moderne tids ideal, og de har fortsatt å prege vår tid.

FORMØDRE VAR IKKE UMÆLENDE OG PASSIVE:

- nye lover ga dem råderett over egne penger
- man gikk fra familieavhengighet og husmannsliv til å bli selvstendige og selveiere
- fagutdanning gjorde det mulig å gå inn i nye yrker
- sosiale bånd ble løsere, og de fikk muligheter for å søke bedre levevei langt borte
- og ikke minst fikk de muligheter for familieplanlegging

Formødrene brukte stemmeretten til å ta opp nære ting på den politiske dag-

sorden:

- avholdssaken
- de arbeidet for bedre helsestell, bedre forhold for gravide og spedbarn og kamp mot alvorlige sykdommer som tuberkulose
- de arbeidet for økte utdanningsmuligheter, og fikk styrket jordmor-utdanning og husholdningsskoler, de ble lærere og tok etter hvert i bruk nye teknologier og ble f.eks. telegrafister

Drømmene lå i ønsket om en fremtid uten foreldrenes slitsomme hverdag, uten sult og fattigdom og livstruende sykdommer. Livsprosjektene ble en kamp for å skaffe seg kunnskap, for å få barna frem i verden og for å få del i den nye velstanden.

Ved lesingen av denne spennende boken slo det meg at det som beskrives er til fulle lik situasjonen for mange av våre søstre rundt om i verden. Og det er en av de viktigste begrunnelsene for at vi må holde trykket oppe i soroptimistenes globale arbeid. Mange har 100 år å ta igjen!

Formødrene nådde mange av sine mål. Vi har nådd mange av våre. Men helt frem kommer vi aldri. Kampen for menneskelig likeverd går hele tiden nye spor og krever nye begrunnelser.

HVA SÅ MED DE SAKENE JEG SELV VAR MED PÅ Å KJEMPE FOR I SYTTIÅRENE. ER VI DER VI VILLE?

Vi arbeidet for aktivt kvinneengasjement og for økt deltakelse i det politiske liv. Kvinnene begynte virkelig å bruke stemmeretten, og ikke bare det, - de kvoterte også. Jeg husker fortsatt den trykkete stemningen ved lunsjen da en av våre kvinnelige kolleger var blitt kvotert inn i bystyret mens vår mannlige kollega fra et annet parti overraskende nok falt ut.

Vi hadde fått alle muligheter for utdanning, men sloss for reell mulighet til å kunne bruke utdanningen. Vi ville ha lik lønn for likt arbeid, utbygging av barnehager, og endringer i samsfunnsstrukturer som ga fleksibilitet til å kombinere jobb og familieliv.

Utålmodigheten ga seg riktig nok håpløse utslag som diskusjoner om hvem som skulle koke kaffen på jobben, og millimeter-nøyaktighet på oppgavedeling både i hjem og på jobb.

Men det viktigste i disse årene var bygging av kvinnettverk, - sterke kvinnettverk hvor vi bygget opp hverandre, lærte oss å gjenkjenne og håndtere det Berit Ås kalte de fem hersketeknikker (latterliggjøring, usynliggjøring, tilbakeholdelse av informasjon, "galt samme hva du gjør", og påføring av skyld og skam).

Det var selvrealisering, og det var fellesskap. Denne perioden lærte meg virkelig styrken det har når kvinner står sammen, når de ønsker å arbeide for en felles sak og oppnå mål.

Mye av det vi kjempet for er oppnådd. I det politiske liv er vi kommet langt. I arbeidslivet er bildet mer sammensatt. Selv med omtrent like mange kvinner som menn i arbeid er arbeidslivet kjønnsdelt. Selv med en fantastisk familiepolitikk, med barnehagedekning og rettigheter ved svangerskap har vi fortsatt ikke et likestilt arbeidsliv.

Men likevel ligger vi mange

hestehoder foran mulighetene de alle fleste av våre soroptimistsøstre har, også i den mest utviklede delen av verden. Og vi må bidra til å styrke dem i deres arbeid for endringer.

I Link går for tiden en serie om kvotering av kvinner. Sammen med 2. visepresident har jeg skrevet et innlegg til juninummeret om den norske styremodellen. Ikke bare Link, men et spekter av informasjonskanaler har gitt oss nye muligheter for kunnskapsdeling og støtte. Det må vi utnytte.

Det tredje gjensynet med fortiden jeg har hatt i år, er ny lesing av soroptimistenes tidligere "bibel" skrevet av Hanna Lund. Hun var medlem i Oslo fra 1933 og en bærende søyle i soroptimismen i Norge. I et særtrykk av et foredrag fra 1946 beskriver hun hvilken personlig innsats som forlanges av en soroptimist. Dette særtrykket ble i mange år delt ut til alle nye medlemmer, meg inkludert i 1989.

Det ble et rart gjensyn for meg. Hovedmålene som beskrives er klare og

har fortsatt relevans. Men språket og tankesettet er foreldet, ikke minst når det gjelder kvinnes forhold til yrkesutøvelse. For meg ble lesingen en klar bekreftelse på at vi trenger å fornye våre budskap hvis det skal fenge unge yrkesaktive kvinner i dag. Her ligger en av våre nærmeste utfordringer.

Til høsten skal Stavanger ta over stafettpinnen med unionsstyret. Jeg tar med meg refleksjonene om vårt globale ansvar, troen på styrken i kvinnettverk, og videreføring av tradisjon men med fokus på fornyelse for å møte de neste årene. Jeg gleder meg til å ta fatt.

*Hilsen Gerd Halmø
1. visepresident*

Kirsti Holmboe, Gallina Svistounova, Gerd Halmø, Sigrid Ag, Anne Marie Bakken, Kirsti Guttormsen og Annelise Riis

God sommer fra unionsstyret i

NORGESUNIONEN

BEDRIFTSBESØK HOS JOTRON

FOTO: Inger Lene O. Steen, ØP

Merete Berdal fra Jotron informerte. Hun er styreleder og har vært ansatt i bedriften i 26 år. Jotron ble etablert i 1967 i Levanger og flyttet til Tjølling i 1978.

Omsetning i 2012 var på 300 mill. De har 150 ansatte i Norge og 250 totalt. Kontorer i USA, Newcastle, Singapore, Litauen, Larvik, Horten og Drammen.

80% av produksjonen deres blir eksportert til mer enn 100 land. Mest kjente produktet er nødpeilesendere til båter, samt ulike kommunikasjonsprodukter både til skip og fly.

Utfordringer de har framover er : Valuta (sterk krone), lønnsutvikling i Norge, skaffe kompetanse (behov for ingeniører).

Jotron har fokus på trivselsledelse (faglige utfordringer, fleksibel, takhøyde, omsorg, respekt, langsiktighet som gir stabilitet).

Vi fikk en omvisning i produksjonen og ble slått av hvor rent og ryddig det

var der. Dette var både interessant, lærerikt og veldig artig.

Resten av møtet fikk vi avholde hos Jotron. Det var årsmøte og tradisjonen tro spiste vi bløtkake etterat valget var vel gjennomført!

FAKTA

Jotron AS er et privat, norsk aksjeselskap med mer enn 40 års kontinuerlig drift i internasjonale markeder alliert med en solid finansiell base. Vårt mål er å fortsette å betjene våre nasjonale og internasjonale kunder i årene som kommer.

Vi er stolte av å ha etablert gjennom dedikert service- og pålitelig ytelse i forbindelse med kvalitetsprodukter, langvarige relasjoner bygget på tillit med vårt verdensomspennende nettverk av kunder.

Larvikklubben tar miljøet på alvor og ett skritt på veien mot mindre forbruk av plastbæreposer er å bruke miljønett.

Vi har laget et miljønett som også markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet.

Pris pr. nett
30,-
pluss porto

Send bestilling til
Margaret på
thorka2@online.no

og spar miljøet for noen
plastposer samtidig
som du hjelper til
å gi jenter
utdanning.

*"Man fødes gammel, klok og tung, belastet av sin erfaring.
Man gror seg gradvis lett og ung ved livets sakte åpenbaring"*

PIET HEIN

SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå etb. 1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

Informasjonsmedarbeideren og guvernøren i fri dressur!

Lystenning; Aud Brønn, Margaret, Kristin og Agnete Kjellin

Gjester: Veslemøy Klingsheim fra Kristiansandklubben og Marianne Kalleberg fra Arendalsklubben og distriktskontakt i Distrikt Syd I

Mandalklubben feiret 50-årsjubileum

Deres alles Margaret, unionens informasjonsmedarbeider og undertegnede ble bedt om å representere unionen ved Mandals 50-års jubileum 20 april.

Vi startet fra Larvik kl. 12.00 og hadde fine kjøreforhold nedover mot det "blide Sørlandet". Vel nede, møtte vi et kjent ansikt i resepsjonen på hotellet; Gunn Karina Andersen fra Listerklubben- eller Lister Sisters som de fikk som tilnavn av Margaret på deres 10-årsjubileum i fjor.

Vi var så heldige at vi kunne bo på samme sted som festlighetene skulle holdes.

Festkvelden startet med nydelig sang, akkompagnert av to unge lovende kvinner, mens vi koste oss med en forfriskning. Etter hvert kom vi inn i festsalen, der sto nydelig dekkede bord (runde; da snakker vi bedre sammen) og gjester og klubbdelegater var i en god stemning.

President Agnete Kjellin hadde overlatt ordet til toastmaster for kvelden og hun ledet oss gjennom kvelden med utrolig morsomme Blondis-historier og annet.

Margaret og jeg hadde selvfølgelig forberedt oss; vi fikk starte innslagene med hilsen fra unionen i form av en kort tale av undertegnede og overrekkelse av gavekort fra unionen. I tillegg et dikt om vennskap som Margaret fremførte. Dette ble etterfulgt av en munter Hallå-sang til den jubilerende klubb som virkelig løftet stemningen.

Mange hilsninger ble det fra de forskjellige tilstedeværende klubber. Gode innlegg og en fantastisk god treretters middag. Agnete Kjellin måtte reise seg og takke mange ganger for gaver og glade hilsener til dem alle. Etter middagen ble det vist frem en power-point presentasjon fra klubbens historie. Medlemsopplevelser, turer og andre høydepunkter i klubben. Etter dette var det bare å gå til sengs, trette og fornøyde.

Dagen etter fikk vi en god frokost og reiste innom Agnete, som bor på Norges sydligste øy, og hennes søster som er medlem i Bærumsklubben, Turid Larsson.

*Så var det hjemover og Margaret kjørte trygt og godt.
Norge er et vakkert land!*

*Kristin Ruder
Guvernør fra Tønsbergklubben*

Laurvig Reisebureau

Nansetgt. 11 -33 11 7171
post@laurvig.no • www.laurvig.no

FRISØRSALONG

Lord & Lady

Verftsg. 4, Stavern | 33 19 98 05

114 KILO KLÆR TIL MOLDOVA!

Ivrige medlemmer i Moldovakomiteen: Lill Bjørvik, Ina-Maria Snedal Tuft, Sølvi Snedal Tuft, Jane Sandli og Margaret Støle Karlsen.. Foran og nesten oppi esken med klær; Hilde Eskedal

PENTRU PRIETENIL NOSTRI DIN REPUBLICA MOLDOVA!

Dette skal bety noe sånt som «Til våre venner i Moldova». Fra den ene dagen til den andre laget Margaret et kjekt lite skriv med bilde av oss og en tekst med hilsener og gode ønsker. Alt ble kjørt gjennom Googles oversettelsesprogram – og forhåpentligvis er også resten av teksten grei.

Alt i alt pakket vi 114.5 kg fordelt på 8 esker innkjøpt på Biltema og Europris. Alt er vakumpakket.

Det betyr at vi putter tøyet i plastposer og suger ut luften ved hjelp av støvsugeren. På et visst tidspunkt trodde jeg at støvsugeren hadde tatt kvelden, men det var heldigvis bare midlertidige

Her har de virkelig fått sving på vakumpakkingen: Ina Maria og Sølvi i full gang!

pusteproblemer. I tillegg ble eskene forsterket med ørten kilometer solid tape. Det bør være alle muligheter for at alt kommer frem i god behold.

Egentlig gikk det veldig greit. I tillegg til litt jobbing, så rakk vi også å ikke gjøre noe. Det er hyggelig med litt småprat rundt bordet og litt mineralvann – for tørst blir man – mens vi ventet på at støvsugeren skulle komme til hektene.

Dagen etter dro Margaret og jeg på posten i Stavern. Hadde det ikke vært for at vi er så greie, så kunne vi virkelig skapt tidenes kø!

Lill Bjørvik

Offisielt navn

Republica Moldova

Statsform

Republikk i Europa

Innbyggertall

4.070 800 (2012), derav 511.300 i Transnistria og 3.559 500 i den regjeringskontrollerte delen av Moldova

Hovedstad

Chisnau

Offisielt/offisielle språk

Rumensk (kalt moldovsk i grunnloven)

Religion

Ortodoks kristendom

Moldova er i dag et av Europas

aller fattigste land. Det forsøker å ha gode forbindelser til vestlige land, særlig EU, og til Russland og Ukraina. Forholdet til Russland er likevel ustabil på grunn av den russiske militære støtten til utbrytterrepublikken Transnistria på øst-siden av Dnestr. Forholdet til Romania har også vært skiftende, siden det i begge land er krefter som ønsker at Moldova igjen skal bli en del av Romania, selv om det ikke regnes som aktuell politikk i noen av landene.

Kilde: Store Norske Leksikon

FAKTA

FAKTA

Adela Manoil, president Edinet, bekreftet smilende fra øre til øre, at våre sendinger av klær var kommet vel fram!

FarsundAdvokatene
FARSUND ADVOKATENE

- vi støtter soroptimistenes arbeid med å gi utdanning til kvinner der mulighetene er få.

Tlf. 38 38 97 50 www.farsundadvokatene.no

verken eller
både og

GAVER OG GOURMET

Storgt. 48 • Larvik • 90622290

- ta en tur innom eller besøk nettbutikken
www.verkeneller.no

REISEBREV FRA SØRAFRIKA

EVA HELGERUD KJUS
OG
MARION ANDERSEN

Etter å ha snakket om å reise til Sør-Afrika ganske lenge, meldte Eva og jeg oss på en tur med Jomfru-Reiser allerede i september. Opplegget var variert og så veldig fint ut. Dessverre ble det ikke nok interesserte til å kunne gjennomføre turen, men vi fikk tilbud om et opplegg kun for oss to. Etter en kort diskusjon slo vi til og dro av gårde den 6. februar.

Første stopp var Cape Town. Vi hadde vel litt høye forventninger etter hva vi var fortalt av kjente som hadde vært der. Den "berømte" Waterfront kunne vel vært hvor som helst, men Table Mountain overrasket. Det var et flott anlegg på toppen av fjellet, nensomt og naturlig laget. Området var så stort at alle turistene på en måte "forsvant". Og turister var det mange av. Toppen er ofte dekket av skyer, men vi hadde et praktfullt vær og en fantastisk utsikt. Etter en deilig lunsj bråbestemte vi oss for å ta fergen ut til Robbin Island. Siste gikk kl. 15.30 og den rakk vi akkurat. Positivt at det var få turister så sent på dagen. Neste dag var et opplegg med guidet tur til Kapp det gode Håp. Vi var jo veldig spent på om vi ble plassert i en stor gruppe, men vi var kun 6 personer i bilen. En herlig heldags-tur. Siste dag i Cape Town opplevde vi øs-pøs-regn, men vi besøkte bl.a. diamantmuseet og hadde en fin opplevelse.

Så dro vi opp i vindistriktene Franschoeck og Stellenbosch, kun vi to og en sjåfør/guide. Med vinsmaking på flere vingårder fikk vi nok en gang

bekreftet at Sør-Afrikansk vin er herlig og mangfoldig. Vi fikk to netter i Stellenbosch som i tillegg til å være kjent for vin også er en universitetsby. Neste post på programmet er flyt til Durban hvor vi ble hentet og kjørt til St.Lucia, en kjøretur på ca. 3 timer. En "søvnig" liten landsby ved elven. Vi kunne høre flodhestene nede ved elvebredden. Hadde en heldagstur i åpen jeep til våtmarksområdet Isimangaliso, som har fått International World Heritage status. Fikk se både kuduer, flodhester, bøffler og vi hadde til og med "nærkontakt" med et svart neshorn. (For øvrig en historie for seg

selv). Vi hadde også et par timer i Cape Vidal med herlig bad i det indiske hav og lunsj på stranden tilberedt av sjåføren.

Etter 2 dager i St. Lucia ble vi hentet av en virkelig "safaritype", riktig kledd i korte bukser, støvler og skjorte – alt i den "riktige" grå-grønn-beige fargen, for å komme til vårt "safari-sted". Flott å se på, men kjøre bil det kunne han ikke. Vi fleipet oss imellom med at han ikke var vant til å kjøre på asfalt. Etter ca. to timer kom vi fram til Thanda Private lodge hvor vi hadde bestilt overnatting i telteiren. Sa vi telt? Det var en luksusbolig. Så bar det direkte ut på den første "gamedriven". Vi var 6 personer i en åpen jeep, pluss en game-driver og en sporfinner. Og for en game-driver - vi trodde det kun fantes slike på film eller i bøker.

Eva og jeg har vært på safari tidligere,

Eva og Marion ved Kapp det gode håp, over og på bildet under. Ellers er de i fint driv i safaripplevelsen!

men hadde aldri sett løver. Det skal jeg si vi fikk nå. Hva synes dere om å ha en hannløve på ca. to meters avstand?? I tillegg hadde vi "nærkontakt" med en familie med to unger.

Teltet var ren luksus med alt vi trengte/ikke trengte: seng med plass til fine, myke morgenkåper, solparaplyer (nødvendig for solen, vi hadde ca. 40gr i skyggen) inne- og utedusj med både kaldt og varmt vann, men vi hadde ikke

strøm. Til morgen-driven ble vi vekket kl. 04.15, det var bekmørkt så det var å bruke hodelykt og stearinlys. Levende lys blir det jo stemning av, mens hår og sminke ble så som så. Men hva gjør vel det!

De tre dagene i Thanda var en sammenhengende rekke av nye opplevelser. Alt i alt er vi enige om at drømmen om Sør-Afrika virkelig ble oppfylt.

VANNdring for tredje gang!

Søndag 7. april troppet vi både kvinnesterke og mannssterke opp til VANNDring til inntekt for Life Straw.

1300 kroner ble samlet inn.

Mona Sveistrup kom med noen informasjoner om hvorfor VANNDringen kom i stand og deretter VANNDret følget på 35 personer ut fra torvet i Stavern, gjennom alléen som barnehagene i distriktet hadde påskepyntet, og opp til Minnehallen for omvisning. Noen

snøflekker lå igjen hist og her. Sola skinte hele dagen, men litt kald vind er det jo ofte på Kyststien.

Videre gikk turen gjennom skogen til Rakke. På platået flokket følget seg rundt steinen og orienterte seg om hva som lå i hvilken retning. Neste stopp var Gumserød gård som finnes i skriftlige kilder fra 1300 tallet.

Leserbrev

Verdens vanndag feirer 20-års jubileum

I år er det 20-års jubileum for verdens vanndag som markeres 22. mars. FN ønsket i 1992 å gjøre verden mer bevisst på vann i alle fasetter, og følgen var at man i 1993 instituerte den første vanndagen. Opp gjennom årene har fokuset

variert. I år er det samarbeid om vann FN konsentrerer seg om.

Vann er avgjørende nødvendig for livet på jorden, og vi har ikke mer enn vi har. Med økende befolkning og endring av livsstil blir presset på ferskvannet stort, og kan være en kime til konflikt. Samarbeid om vann kan på den andre siden bidra til fred både lokalt og regionalt.

Et av FNs tusenårsmål er å halvere antall mennesker som mangler tilgang til rent vann før 2015. På FNs hjemmesider skriver man

at målet er nådd. Utrolig, men gledelig! Her opplyses det at i 2010 hadde 89 prosent av verdens befolkning fått en forbedret drikkevannskilde i forhold til 2005 og at tallet ventes å stige til 92 prosent innen 2015. Kina og India har stått for størsteparten av økningen. Det er imidlertid 783 millioner mennesker som fortsatt mangler rent drikkevann.

Soroptimistene (www.soroptimisteurope.org) i Europa har engasjert seg i vannprosjekter de siste årene. Her i Larvik soropti-

mistklubb har vi aktivt bidratt til et fellesprosjekt for alle klubbene i Norge. Prosjektet «Water for Life» er et samarbeid mellom Norge og fire soroptimistklubber i Moldova. Vi har delt ut 500 vannfiltre (LifeStrawFamily) til barnehager og familier og på den måten bidratt til at mellom 3000 og 4000 personer har fått bedre drikkevann. Moldova er det fattigste landet i Europa og har svært forurenset vann på landsbygda. Forurensningen er både kjemisk og biologisk og dette fil-

Larvik soroptimistklubb markerer verdens vanndag søndag 7. april ved å arrangere en VANNDring på rundt seks kilometer. Det er den gjennomsnittlige avstand kvinner og barn må gå for å hente vann i deler av verden. Alle er hjertelig velkomne til å gå med oss. En god begynnelse på våren.

Torunn Hammer Haarberg, president i Larvik soroptimistklubb

Mariann Sørli formidlet på en interessant måte om familien og gården.

Så var det endelig tid for en rast med mat, kjeks og kaffe! Vel tilbake i Stavern sentrum hadde vi vært på VANNDring i tre og en halv time og hadde tilbakelagt en strekning på 7,5 km.

Vandrere for renere vann

Førstkommende søndag arrangerer Larvik Soroptimistklubb årets vandring.

– I år starter vi fra Stavern Torg og går i samlet tropp på Kyststien, gjennom Fredriksvern Verft, via Rakke og Gumserød gård og tilbake til Stavern, forteller Torunn Hammer Haarberg.

Pengene som samles inn gjennom påmeldingsbeløpet for vandringen skal brukes til renere vann i Moldova.

– Vi i Larvik Soroptimistklubb støtter et stort vannprosjekt i Moldova der vi sørger for innkjøp av såkalt «LifeStrawFamily» som gir mulighet til rensing av dårlig brønnvann og gir familier og barnehager i Moldova rent drikkevann, sier Haarberg.

– Lengden på løypa kan sammenlignes med den lengden kvinner må gå for å hente vann i områder der godt drikkevann er mangelvare, legger hun til.

Larvik Soroptimistklubb har 35 medlemmer og er en upolitisk og religiøs nøytral organisasjon for yrkesaktive kvinner.

– Vi arbeider blant annet for å fremme menneskerettigheter for alle å bedre kvinnens stilling i samfunnet, forteller Haarberg.

Søndag håper hun så mange som mulig møter opp i Stavern for en givende vandring.

ØVERSTE BILDET:

Vi møttes på Stavern Torv der komiteen hadde satt opp banner og bord med brosjyrer og informasjon om organisasjonen og turen!

Lill og Mona sto klare for å ta i mot vandrere fra Larvik, Sandefjord og Tønsberg!

Til venstre: Omtale i lokalavisen ØP!

Vandret for vann-tilførsel i Moldova

Da deltakerne vandret for bedre drikkevann lærte de også hvorfor dette er en viktig sak: I noen land må man nemlig gå like langt for å skaffe rent vann.

- Vi har egentlig nådd målet med 500 såkalte «LifeStrawFamily» for renere drikkevann i Moldova, men vi stopper ikke her, sier leder for Norges Soroptimistunion, Lill Bjørvik.

Pengene som kom inn via påmeldingsgebyret fra de rundt 30 som ble med på turen søndag går til nye vannrensere i Moldova. Til sammen anslår Bjørvik at sorptimister i Norge har renset vann for tre og et halvt tusen moldovere.

Lengden på løypa, fra Kyststien i Stavern gjennom verftet, Rakke og Grumerød gårdog tilbake til Stavern, kan sammenlignes med den strekningen enkelte må gå for å hente vann i områder der godt drikkevann er mangelvare.

- Vi tar noen pauser på veien,

I «Leier'n»: Mona Sverdsrup og Kristin Ruder ruslet for en god sak i nydelig vårvær i går. (Foto: Linn Johansen)

og får omvisninger på Minnehallen og Gumserød gård, sier sekretær i Larvik Soroptimistklubb, Mona Sverdsrup.

Hun rusler sammen med guvernør i Norgesunionen, Kristin Ruder.

- Det er bra oppmøte, og vært kom som bestilt. Dette kunne knapt blitt bedre, sier hun.

Larvik Soroptimistklubb ble stiftet allerede i 1969, og har i dag 35 medlemmer. Klubben er tilknyttet Soroptimist International, en verdensomspennende, upolitisk og religionsnøytral organisasjon for yrkesaktive kvinner.

Helt frem til 2015 skal soroptimistene fortsette prosjektet og jobbe for renere vann i Moldova.

Linn Johansen

Vi følte oss virkelig spreke, men skal være takknemlige for at ikke vi er blant de, sikkert millionene av kvinner, som går denne turen daglig - og i tillegg bærer flere liter **VANN!**

Anne-Brit Hellerud
og Maria Brekke-Jakobsen

Øverst: Innlegg i ØP som fortalte om vår VANNDring. Flott omtale av oss og aktiviteten vi hadde.

Mona leder an og hadde med seg blant annet 35 VANNDrere der én var guvernør Kristin Ruder fra Tønsbergklubben

VESTFOLD BRANNTTEKNIKK AS
AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ryesgt. 28 3263 Larvik

83%

av norske dagligvarekunder kjenner Debios Ø-merke, viser en ny undersøkelse. 13 prosent tror at Nøkkelhullmerking betyr at produktene er økologiske, hvilket de ikke er, mens 12 prosent mener at Svanemerket er økologisk - hvilket det ikke er. Undersøkelsen viser også at de kundene som handler mest økologisk er kvinner, 30-49 år, med høy utdanning.

Debiosgodkjent

Kvinner Sammen tar opp internasjonale miljø- og utviklings-spørsmål i et kvinneperspektiv. Magasinet gis ut av FOKUS fire ganger i året.

Prioriterte områder er kvinners situasjon og rolle i Sør, kvinnetrettet bistand og internasjonal solidaritet mellom kvinner.

Abonnement er gratis og kan bestilles fra fokus@fokuskvinner.no

GRANT OF FRIENDSHIP 2014

Spennende invitasjon fra britiske soroptimister. Vi lar invitasjonen stå på engelsk, siden man bør kunne språket for å søke!

SOROPTIMIST INTERNATIONAL OF GREAT BRITAIN AND IRELAND YORKSHIRE REGION

Soroptimist International

of Yorkshire Region of SIGBI is offering a grant to a Soroptimist from outside the UK either travelling alone or two Soroptimists travelling together to visit the Region of Yorkshire in the UK in May 2014. The visit will be for a period of up to three weeks, and will be planned to allow our guests to attend the SI Yorkshire Conference planned for Saturday 10 May 2014.

Preference will be given to applicants who have not been to the UK before. A good working knowledge of spoken and written English is essential.

Visitor(s) will be responsible for their own travel expenses to and from the UK and Yorkshire. All accommodation, meals, hospitality, sight-seeing trips and travel between hosting clubs will be provided by the Yorkshire Region.

An itinerary will be planned to include visits to a variety of

Clubs in the Region to reflect the interests of the successful applicant(s).

For an application form please contact:

Angela Edwards, Regional Vice President (GOF)

8 High Garth Richmond North Yorkshire DL10 4DG UK

Email – angelamaurice1@yahoo.com Please include 'GOF' in the subject line. telephone – (0)1748 824240

Your application form must be accompanied by an endorsement from your Region/Union/National Association. Please note all completed applications must be typed and contain a contact telephone number and email address.

Closing date for applications:

Tuesday 1 October 2013

NB No application will be considered after this date.

” Vi gir deg næringslivet i Vestfold i hver eneste utgave hele året!

Vestfold Blad lar deg bli bedre kjent med menneskene, bedriftene og de som bidrar til verdiskaping i hele regionen.

Marianne Henriksen
Ansvarlig redaktør

fylkesavisen
Vestfold Blad

Vi gir deg Vestfold

**SAY NO
UNITE**
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN

Husk å kjøpe **LILLA SLØYFER** fra unionen og støtt arbeidet mot handel av kvinner!
KONTONR.:
2801 18 11835

JAZZKONSERT I KIRKEN FOR 7. GANG!

På årets første sommerdag blåste og regnet det så mye at det føltes som høst. Det var surt og kaldt og lovet ikke godt for vår sjuende jazzkonsert. At folk våget seg frivillig ut en kveld som denne, ja - skulle vi være så heldige?

Og joda, folk kom! Den første var på kirketrappa allerede en time før konserten skulle starte. Totalt sett ble det færre som kom i år, men de som kom tålte både dårlig vær og vind og de gledet seg over at soroptimistene på ny inviterte jazzen inn i kirkerommet.

Gro Stalsberg og Anne-Gro Gutterød tok jobben som innkrevere av billett-penger. De to har erfaring med å sitte i våpenhuset der det er kaldt og trekkfult. Med lune klær og sine varme smil tok de i mot alle som kom til kirken. Men det tok lang tid før hendene ble varme etter at økta i våpenhuset var ferdig! Bare spør Gro! :-)

Larvik kirke er prostiets hovedkirke, og er en langkirke i pusset teglsten. Den har ca 450 sitteplasser. Det var Grev Ulrik Fredrik Gyldenløve som lot bygge Larvik kirke. Arbeidet med kirken tok til 1674 og vigslingen fant sted 6.januar 1677. Opprinnelig ble kirken bygd i form av et langhus og kor med gravkjeller under. Nesten hundre år senere, i 1762, fikk kirken sitt tårn. Teglsten til kirken ble tilvirket fra et eget brenneri i nærheten. Arkitekt Grosch utformet i 1860-årene kirkens interiør som er holdt i nygotisk stil. Larvik kirke har et meget godt orgel. Det er bygget av Carsten Lund fra Danmark i 1997.

Gro og Anne-Gro tok kulda godt!

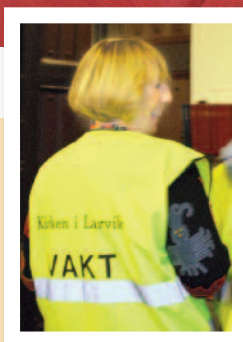
Konserten ble mulig etter god jobbing av "Konsertkomiteen": Maria, Sølvi, Anne-Brit, Jorunn og Margaret. Sponsorene stilte opp denne gang også og vi var sikret overskudd før konserten begynte! :-)
Takk til alle som stilte opp!

Bratsberg Amt Jazzorkester, koret Canto Libre og dirigent og leder Øyvind Strand gjennomførte en konsert som fikk folk i godt humør og fulle av superlativer etterpå! Folk hygget seg og konserten ble avsluttet med stående applaus!

Larvik soroptimistklubb fikk et godt overskudd til sine mange prosjekter og vi som var tilstede fikk en flott søndagskveld i kirken.

Som lokalavisens reportasje sier; mens vindkastene feide om hjørnene på kirken, ble det reneste sørstatsvarmen innendørs der man ble tatt med ned Bourbon Street med Bourbon Street Parade og andre fengene jazzmelodier! Takk til orkester, kor og leder!

Marion og Eva var brannvakter og gjorde en god jobb iført kirkens gule vester!

Øverst visepresident Anne-Brit som smilende leverte ut sitteputer og Jane som delte ut brosjyrer og konsertprogram!

Jorunn og Gro nyter musikken!

Jazzkonserten vår ble behørig markedsført!

Gjennom klubbmedlemmenes Facebook-sider, på lokalavisen ØPs papirutgave både før og etter konserten i tillegg til annonseringen. Ellen Katrine har lagt informasjon inn på våre nettsider. Også kirken selv hadde tatt inn informasjon om vår konsert på sine nettsider.

Dette, sammen med informasjonsbrosjyrer og programmer som ble levert ut i kirken, har vi denne gang også klart å markedsføre organisasjonen på en god måte og vår egen klubb er blitt mer kjent i vårt eget lokalmiljø! Vel blåst - bokstavelig talt - alle sammen!

Klubb ØP
for deg som abonnenter

BRATSBERG AMT JAZZORKESTER OG CANTO LIBRE:

JAZZ KONSERT

LARVIK KIRKE SØNDAG 14. april kl. 19.00

Klubb ØP-kortet kan du enkelt teste ned på din egen mobil. Gå inn på www.op.no/klubb

Billetter à kr 120,- kjøpes ved inngangen. Ved fremvisning av ØP-kortet, kr 100,-

Overraskende går til Larvik soroptimistklubb prosjekter for utdanning av kvinner, arbeidet med trafficking (handel av kvinner) og vannprosjekt.

DEN NORSKE KIRKE
Larvik kirke

Jazz konsert Larvik kirke

Jazz konsert Larvik kirke 14.april med Bratsberg Amt Jazzorkester og Canto Libre

BRATSBERG AMT JAZZORKESTER OG CANTO LIBRE:

JAZZ KONSERT

LARVIK KIRKE SØNDAG 14. april kl. 19.00

Bratsberg Amt Jazzorkester
er komponert av våre utvalgte medlemmer og ble startet i 1978.

Tilbakel: Bratsberg Amt Jazzorkester og koret Canto Libre former søndag i kveld i Larvik kirke og spiller for en god sak. (Arkivfoto)

Jazz opp Larvik kirke for 7.gang

Søndag er Larvik soroptimistklubb igjen arrangør når Bratsberg Amt Jazzorkester og koret Canto Libre skaper stemning i Larvik kirke

Larviks befolkning som liker denne form for svingende rytmer har alltid vært flinke til å møtere opp på disse arrangementene. – På den måten får man en kveld med god jazz samtidig som en støtter Larvik soroptimistklubb sine mange gode prosjekter som hjelper kvinner til en bedre hverdag, forteller Mar-

aret Stole Karlsen. Inteksten fra konserten går til å hjelpe kvinner å få utdanning via norske soroptimisters eget utdanningsfond, støtte til arbeidet mot trafficking (handel av kvinner) og innkjøp av LIFE'S LINE Family for varmering i barnehager i Moldova, Bratsberg Amt Jazzorkester og Skoleforbundet. Mange av medlemmene er aktive i lokale soroptimistklubber og er aktive i ulike sosiale aktiviteter gjennom sosieteten. Dirigent er Øyvind Soranø som også er ansvarlig for musikkal arrangement og tilrettelegging av livetsdansen. Per Albrigtsen

Østlands-Posten - mandag 15. april 2013

- Tid og sted**
- Larvik Birketrag**
Grunnkurs i birkot i dag. Henvendelse Magne Nilsen tlf. 90 96 21 60.
 - Hedrum Pensjonistforening**
Åpent møte på Bøkeskogen Eldresenter i kveld. Foredrag ved prestasjonspsykolog Frank Beck. Dusinet synger.
 - Lardal historielag**
Årsmøte i Klokkergården i kveld. Bjørn Bergene kåserer.
 - Brunlanes Frikirke**
Barnemisjon i dag.
 - Verningen Bedehus**
Leksjehelp etter skolen i dag.
 - Kvelde**
Hyggetreff på Futejordet mandag formiddag.
 - Larvik Hagelag**
Møte i kveld i Ø. Halsen kirke. Lysbildekseri: Rare, fargerike tomater ved Corine Dahl.
 - Kvelde bedehus**
Kveldsbibelskole i dag. Joh. 2.
 - Baptistkirken**
Møte i kveld. Marianne Thorsberg med flere deltar.

Nyfødt

Vår nydelige sønn Matheo Leander kom til verden på Tønsberg sykehus 28.03.13. Han veide 4070 gram og var 55 cm lang. Helt perfekt. Stolte foreldre er Stine Ailin Herland Vestrum og Thomas Mikkelsen Lysnes.

6 år
Petter Kongelf Anneland. I dag blir Petter 6 år. Vi gratulerer go'gutt'en vår med dagen. Hilsen mormor, bestefar, mamma og Hans Kristian.

Noen du vil gratulere?
Nå kan du selv legge inn din bursdagshilsen på ØPs nettavis, og i tillegg få den automatisk på trykk i papirutgaven. Frist for papir er innen klokken 12.00 dagen før innrykk. Frist til mandagsavis er klokken 12.00 fredag. Hilsenen legges inn på www.op.no/gratulerer. Får du problemer med å legge inn, ring telefon 97 70 90 98 for hjelp.

Kirkejazz: Bratsberg Amt Jazzorkester og Canto Libre brakte New Orleans inn i Larvik kirke i går kveld, da Soroptimistene arrangerte sin årlige kirkekonsert. En nesten fullsatt kirke vitnet om at larviksfolk setter pris på konserten, som i år ble arrangert for syvende gang. (Foto: Ulrikke Bjørnsdatter Aarseth)

Slapp New Orleans inn i Larvik kirke

Det ble jazzet så de dirret i Larvik kirkes flere hundre år gamle treverk, da Soroptimistene i går inviterte til jazzkonsert.

– Det er denne typen jazz som vi liker! Smilte Berit Fjeldheim fra Larvik, en av mange jazzelskere som i går hadde samlet seg i Larvik kirke. For selv om konserten med Bratsberg Amt Jazzorkester og koret Canto Libre ikke hadde startet ennå, har både Fjeldheim og venninnen Liv Ekenes vært på Soroptimistenes eventemett tidligere år, og visste at de hadde fengende jazzrytmer i vente. – Musikken er jo viktig, mente

runn Haarberg fornøyd fortelle. – På den måten sikrer vi at all vi får inn i kveld går rett til våre pågående prosjekter, spesielt i Rwanda og Moldova, sa hun. I Moldova er foreningen i Larvik med på å støtte et program som sørger for rent drikkevann til over 3000 personer. – Dessuten jobber vi engasjert mot trafficking av kvinner fra Moldova, kunne Margaret Stole Karlsen fra arrangementsgruppa informere. – Det er et viktig arbeid å gi disse unge kvinnene det vi kaller «life skills», slik at de kan unngå å havne i slike forferdelige situasjoner, og øke mulighetene sine i hjemlandet. Soroptimistene var fornøyd med den praktisk talt fullsatte kirken, og håper arrangementet som dette vil lette deres arbeid: – Vi håper at dette kan gjøre oss litt mer kjent utad blant folk, sa Stole Karlsen. Mens vindkastene feiet om hjørnet på kirken, ble det altså reneste sørstasvarmen innendørs, når Canto Libre og Bratsberg Amt Jazzorkester slapp jazzrytmen løs. Publikum ble tatt med ned Burbon Street med «Burbon Street Parade», for det bar videre med andre fengende klassikere. Ulrikke Bjørnsdatter Aarseth

Vante konsertgjengere: Liv Ekenes (t.v.) og Berit Fjeldheim har selv med Soroptimistenes konsert flere ganger tidligere, og gledet seg til en kveld med New Orleans-jazz.

Ønsket seg fullt hus: President i Soroptimistene Larvik, Torunn Haarberg, sammen med Margaret Stole Karlsen fra arrangementskomiteén.

BEDRIFTSBESØK HOS TVETENE

Gro Tvetene Langerud til venstre er daglig leder av Tvetene Blomstersenter og vår egen **Anne-Gro Gutterød**, gartner, er fra tid til annen å finne bak disken.

Tvetene Blomstersenter AS ble etablert 1978.

Butikken er kjent for topp service, god kvalitet, faglig dyktighet og har fire fast ansatte.

De har nettopp ekspandert og stiller med ny, romslig butikk og utstillingslokale på Tvetene ved Brunlanesveien og frister med spennende utvalg i sesongens snittblomster, eksotiske og mer tradisjonelle blomstrende og grønne planter. Stort utvalg i varepotter og gaveartikler, blant annet nydelig konfektsjokolade og bamser. Her finner du alltid kjempeutvalg i orkideer. Hagesenteret inneholder et hav av sommerblomster i vår og sommersesongen. Senteret leverer til kontorlandskap og har alltid et stort utvalg av grønne planter med tilhørende varepotter og selvvanningspotter.

Mandag 11. februar 2013 ble vi invitert inn til bedriftsbesøk hos Tvetene Blomstersenter. Gro Tvetene Langerud informerte om bedriften og fortalte om historikken og fremtidsvyene eierene har. Siden vi

kom dit kl. 19.00 hadde vi også lokalene for oss selv og etter selve møtet, gikk de fleste av oss på handlerunde i de "blomstrende lokalene". Mange flotte blomster fant etterhvert veien hjem til vinduspuster flere steder i Larvik og Lardal.

Visepresident Anne-Brit holdt tråden, tente lys, leste appellen og introduserte Anne-Gro og Gro Tvetene Langerud. I tillegg fikk vi innblikk i hva Kristine Marie Gutterød hadde opplevd under sitt skjellsettende opphold på barnehjemmet og skolen for den fattigste del av befolkningen i Chiclayo i Nord-Peru.

Prosjektet ble startet opp av larvikingen Dag Petter Svendsen og det støttes av flere ungdomsskoler, lag og foreninger i fylket.

Alt i alt et blomstrende og svært hyggelig møte på en sur og kald februarkveld.

Margaret Støle Karlsen

Kristine Marie Gutterød

Velkommen til velvære!

Vi har det du trenger til deg og kroppen din. God kvalitet, gunstige priser og bredt produktutvalg - alt på ett sted!

Dyktige medarbeidere hjelper deg å finne produktene du ønsker når du skal velge make-up og hudpleieprodukter, gode råd får du med på kjøpet!

AMFI - MIDT I SENTRUM AV LARVIK

VITA

ALT I PERSONLIG PLEIE HUDPLEIE MAKE-UP DUFT KROPPSPLEIE HÅRPLEIE HELSEKOST

UU

Artig med forkortelser?

Akkurat. Ikke artig i det hele tatt, men jeg tenkte jeg skulle gjøre en vri og kanskje fange interessen noen sekunder.

I flere numre av Sorord har

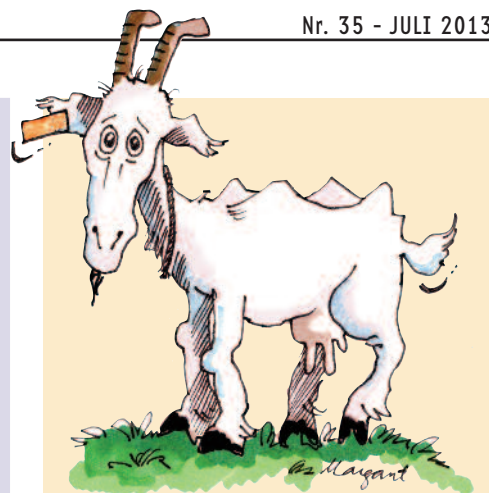
overskriften vært «Utvidet Unionsstyremøte i Bergen (eller Harstad eller et annet sted)». Hva er nå egentlig dette utvidede unionsstyremøtet? Unionsstyret består av 5 personer som tar seg av daglig drift. I tillegg har vi både 1. og 2. visepresident og guvernører og programansvarlig og Soroptima og webansvarlig og enda flere. Alle disse kan ikke møte på alle styremøter, men 3 ganger i året trommer man alle sammen for å gi og få informasjon og virke til gjensidig inspirasjon og påfyll.

På en mørk fredag i januar er det ikke alltid like fristende å dra av gårde for å sitte i et møte et par dager. Det hender at reiselysten er på nullpunktet, og det man har mest lyst til er å gå i hi med en god bok eller en film eller et strikketøy. Men hva skjer så? Man blir faktisk fanget av hyggelige mennesker, god atmosfære, ryddige orienteringer og et felles ønske om at vi sammen kan bety en forskjell for en del kvinner og barn på denne vår lille, blå klode. Etter halvannen dag hvor den eneste fritiden er en time eller to før middag på lørdag, så drar man sin vei med ny inspirasjon. Rart! Men sånn er det faktisk.

Har du lyst til å være med en gang?

Det kan du godt. Det er bare å se gjennom verv som er på valg og finne ut hva som passer for deg og melde din interesse. Hvem vet – kanskje du blir valgt til og med :-)

Lill Bjørvik

Gjeteren Kaldi i regionen Kaffa i Etiopia skal i følge historien være den første som oppdaget kaffe-bønnene. Historien går helt tilbake til år 800 e. Kr. Kaldi skal ha sett at noen av geitene spiste røde bær som gjorde at de begynte å hoppe og danse.

Kaldi spiste noen bær selv, og oppdaget at han også ble lystig. Han tok bærene med seg hjem til den religiøse lederen som mente at effekten var djevelens verk og kastet dem på bålet. Da oppdaget de en herlig duft, pirket fram bønnene, knuste dem og puttet dem i varmt vann. Brygget hjalp folk å holde seg våkne under religiøse seremonier.

Etiopia var det første landet i verden som eksporterte kaffe, allerede på 1500-tallet.

I dag kommer mer enn 60 prosent av landets utenlandsinntekter fra råvarer, årlig dyrkes 200.000 tonn og over 15 millioner mennesker er avhengige av denne eksporten. En del dyrkes nå etter Fairtrade-prinsippet, det gir mer igjen til bøndene.

Blide deltakere på uu: Liv Handeland, Moldovaprojektet, Margaret Støle Karlsen, unionsinformasjonsmedarbeider, Solveig Haug Urdal, valgkomitéen, Liv Bodil Hansen, Harstad og L/R-møtet, Lill Bjørvik, vannambassadør og leder i utdanningsfondet, Anneri Øksnevad.

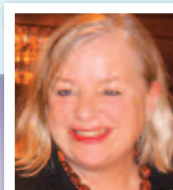
Bones for Life

Dynamiske bevegelser gir økt fleksibilitet, stabilitet og styrke. Gledesfylt trening gir deg bevissthet om din egen holdning og mulighet til en mer funksjonell hverdag. Programmet styrker skjelettet og bedrer balansen.

Påmelding/
informasjon:

Anne-Grete Hopen
95 20 79 93

Kristin Ruder
33 32 90 09

Wellness Through
Movement
Intelligence

Bones for life • www.bonesforlife.com

ØP i alle kanaler

Papirabonnenter betaler
 kun kr **51,-** pr. mnd. for digitalt abonnement
 For kun digitalt abonnement kr **179,-** pr. mnd.

For mer informasjon:
www.op.no/kundesenter

eller
abo@op.no

Østlands-Posten

Distriktets største markeds plass. Garantert. www.op.no

Bedre avis

LARVIKKLUBBENS TILLITSKVINNER I STYRET

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett Brett!

F.v. suppleant Hilde Eskedal, sekretær Mona Sveistrup, president Torunn Hammer Haarberg, visepresident Anne-Brit Hellerud, kasserer Gro Stalsberg, styremedlem Gerd Hellenes og suppleant Jane Sandlie.

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2012 til 2013, fra oktober til oktober. Valgkomiteén hadde en enkel jobb i fjor, ikke mange gikk ut av styret.

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

FAKTA

« Manglende tilgang til teknologi, og til å eie jorda de dyrker og eiendommene de bor på, fører til at kvinner har svakere økonomi, færre muligheter og dermed blir mer sårbare enn menn. »

www.fokuskvinner.no

tillitskvinner fra oktober 2012/13

President

Torunn Haarberg

Visepresident

Anne-Brit Hellerud

Kasserer

Gro Stalsberg

Sekretær

Mona Sveistrup

Styremedlem

Gerd Hellenes

Suppleant til styret

Hilde Eskedal

Jane Sandlie

Representanter til Unionen

Torunn Hammer Haarberg

Mona Sveistrup

Suppleanter til Unionen

Kari Linnestad

Hanne Tenvik

Ina-Maria Snedal Tufte

Programansvarlig

Sissel Hobæk

Ass. Programansvarlig

Margaret Støle Karlsen

Programkomité klubbmøter

Anne-Brit Hellerud, leder

Anne-Gro Gutterød

Hanne Clason

Ekstensjon

Lill Bjørvik, leder

Marion Andersen

Sølvi Snedal Tufte

Ina-Maria Snedal Tufte

Maria Brekke Jakobsen

Valgkomité

Margaret Støle Karlsen

Eva Helgerud Kjus

Revisorer :

Jorunn Sjønesen

Anne Kristin Jarlsbo

Nettansvarlig

Ellen Katrine Snedal, leder

Maria Brekke Jakobsen

PR/Markedsansvarlig

Margaret Støle Karlsen

Redaksjonen for Sorord

Lill Bjørvik, Torunn H. Haarberg,

Gerd Hellenes, Hanne Clason

Margaret Støle Karlsen,

Sølvi Snedal Tufte

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Byggmester
Bart Knipmeyer

Larviksveien 55 - Stavern
33 11 73 77 - 924 49 049

Det du *virkelig* trenger

Adelin

Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

Ønsker du veiledning om
frisyre og image, hårpleie
eller fargedesign
- vår spisskompetanse i alle
fagets disipliner står til
din disposisjon.

JAZZ
FRISØR

BYENS INNOVATIVE FRISØR • TORGET • LARVIK • TLF. 33182025
Mandag-fredag 09.00-18.00 • Lørdag 09-15.00

Trelast - byggevarer
dører/vinduer
garderobe • maling/
beis • jernvarer
låser/beslag
beleggingsstein
heller • AEG-verktøy

TERNEVEIEN 2 - STAVERN

Tlf. 03000
www.dnb.no

Denne plassen er sponset av
anonym annonsør.

Beløpet er gitt som støtte
til arbeidet

Larvik soroptimistklubb gjør for å gi
kvinner hjelp til utdanning.

Klær for deg som er ung i hodet
og voksen i kroppen

HANNE'S
MOTE
Forretningen med klassiske moteklær i størrelsene 42-56
Prinsekvartalet • Larvik
www.hannemote.no

Kom, se og prøv!
PRINSEKVARTALET
LARVIK

*Ditt førstevalg
når det gjelder hudpleie*

Vi har byens beste utvalg blant apotekene!

VICHY
LABORATORIES

REN
CLEAN SKINCARE

L'OCCITANE
EN PROVENCE

 vitus|apotek

Du finner oss i Amfi Larvik * 9-19(16) SVANEN

NORGES UNIKE PROSJEKT I MOLDOVA

Kim Ekhaugen, daglig leder for NORLAM

En tur til Moldova er interessante møter med andre soroptimister, men det er også en del annet stoff som gjør oss bedre i stand til å forstå dette landet. Det er Europa, men det er likevel ganske langt fra vår hverdag.

NORLAM (The Norwegian Mission of Rule of Law Advisers to Moldova) er et samarbeidsprosjekt som begynte i 2007 og skal vare til 2016. Hensikten er å humanisere soningsforhold for kvinner og menn og ungdommer, bl.a. Straffene er svært strenge og NORLAM arbeider for å tilpasse lovene til europeiske normer.

Det er bl.a. laget et modellfengsel for ungdom. Kim Ekhaugen, daglig leder, viste oss bilder av et vanlig ungdomsfengsel. Det var ganske utrivelige forhold for å si det mildt. Ifølge Ekhaugen er fengselsvesenet gjennomsyret av sovjet-

Observante tilhørere under NORLAM foredraget. 1.rekke f.v.: Galina Guran, Liv Handeland, Lill Bjørvik og Tove Akre. 2. rekke, v.: Kirsti Guttormsen 2.visepres.

iske tradisjoner. Ofte er det 25 stykker på et ikke alt for stort rom. Den sterkeste er sjefen og herser med de andre. Man har ikke noe arbeid eller annen sysselsetting på dagtid.

Dette fengselet ble lukket og pusset opp. Etter-bildene viste ingen luksus, men det var enerom med svært nøktern standard. Det nyoppussede ungdomsfengselet ble åpnet 25. april i år.

I Norge har vi også noe vi kaller

Barnas hus. I forbindelse med overgrepssaker blir barn avhørt i et hyggelig rom, seansen blir filmet, og barnet må forklare seg kun én gang. Dette er også noe Norge forsøker å få til i Moldova. Slik det er nå må barn forklare seg flere ganger i en rettsal og ofte er den overgrepssiktedes forsvarer oppi

ansiktet til barnet og truer og kjefter og smeller.

Det var ganske interessant at vår rekrutteringsansvarlig på føderasjonsnivå fortalte at de også hadde lært av Norge på dette feltet, og soroptimistene hadde i løpet av ett års tid laget 20 Barnas hus i Italia.

Målet er å få til en 2-3 Barnas hus i Moldova. I øyeblikket står imidlertid dette arbeidet på stedet hvil pga den politiske situasjonen. Moldova har ingen fungerende regjering; de har bare en interrimregjering frem til høsten. Da skal det skrives ut nyvalg.

Lill Bjørvik

Møte med Alina Radu i ortodoks kirke

Alina Radu (redaktør i Ziarul de Guardia) skulle fortelle oss om kirkens innflytelse på politikken i Moldova.

Presten hadde derimot i siste liten bestemt at han ville snakke selv. Han snakka mye om restaurering av kirken som de hadde holdt på med i 20 år. Under kommunistene ble alle kirkelige symbol fjerna, og kirken brukt til sosiale sammenkomster med blant annet dans. Han var opptatt av at kirken hadde gjenoppstått som en Fugl Fønix etterpå. At de ikke hadde latt seg kue tross religionsforbud.

Og vi fikk en flott sangopplevelse der. Fire prester sang spesielt for oss. Det er sjelden at gjester får høre slik vakker

Alina Radu med sin datter til venstre og mor til høyre

sang utenom gudstjenester.

Alina var lei seg for at det ikke ble som planlagt, og man tror at det var nettopp fordi han ikke ville inn på den politiske faktoren. Kirken har stor makt der.

Vi skulle også besøkt et lite kjøkken

hvor mammaen til Alina lager oblater som brukes til nattverden i kirken, men han ville ikke vi skulle se det av frykt for at vi skulle synes det var uhygig.

Smaksprøve på oblatene fikk vi likevel. Vi spiste og skålte med vin med presten inne i kirken. Vinen hadde Alinas mann laget. Dessuten fikk vi

nydelige valnøtter ved siden av. En spesiell opplevelse vi kommer til å huske.

Hilde Eskedal

Chartring av ny klubb i Nisporeni

Etter vel en times busstur gjennom et gryende vårlandskap ankom vi en liten by som bar tydelig preg av fattigdom. Dårlige veier uten asfalt og slitne blokker. Men på møtestedet sto et helt orkester og spilte for oss. Musikanter i alle aldre spilte feiende toner mens vi kysset og klemte på alle kommende soroptimistdamer. Det ble både ringdans og pardans.

Ordføreren i byen i Nisporeni holdt tale, og han tok oss med på kontoret sitt

hvor han fortalte videre om distriktet deres. Han sa han hadde respekt for kvinner og tro på dem. Får håpe soroptimistene der får til et godt samarbeid.

Vi besøke en internatskole for barn med arbeidsutvandra foreldre. De hadde det utrolig enkelt der. Alt var nedslitt, og det var en innesteng lukt.

Mange av barna var ute og lekte, men det var ikke akkurat så mye jublende barnelyder å høre. Dette internatet er et av prosjektene den nye klubben skal

begynne å jobbe med.

Follo og Rygge er fadderklubber sammen for Nisporeni, og Solveig Haug Urdal er gudmor. Hun hadde regna med en høytidelig chartringsfest, men det ble ikke helt som planlagt. De er ikke vant til møtekultur på samme måte. Folk fløy ut og inn, snakka i telefon, snakka med hverandre. Men den nye klubben ble chartret, og av det vi kunne se, har de mye å jobbe med i tida som kommer. Alle ønska dem velkommen og lykke til med arbeidet.

Hilde Eskedal

Internatskolens lekeplass

Vi ble møtt med byens orkester

Den femte soroptimistklubben i Moldova er i gang!

Bildet over er tatt etter det konstituerende møte med representanter for SIE, de nye soroptimistene i Nisporeni og medlemmer fra norske soroptimistklubber. Fadderklubbene er Follo og Rygge og gudmor for den fjerde sorop-

timistklubben i Moldova er tidligere unionspresident Solveig Haug Urdal. Hun sitter som nr. tre fra høyre på bildet. President i Folloklubben sitter som nr. tre fra venstre på bildet og heter Ingjerd Juel Ingeborgrud.

Vi ønsker den og presidenten Maria Ciorici, som står i som nr. fem i andre rekke fra høyre - i blå kjole, lykke til med klubben og arbeidet de skal begynne på.

Utdanning gjennom Norgesunionens prosjekt "Hopes and Dreams for Everyone"

Vi fikk møte 10 ungdommer som hadde fått hjelp til å forsøke å komme seg videre etter det vi vet en vanskelig oppvekst på institusjon. Dette var av de som er blitt forlatt av sine foreldre. Dette var ungdommer som i et land som Moldova vil ha store utfordringer i fremtiden. Det vil kreve mot og innsats, men for egen regning sier jeg også mye flaks, - hvem møter de der fremme som vil hemme eller fremme deres drømmer.

De var pyntet og forbered. De la fram sine fremtidsdrømmer og håp. Det ble

presentert på engelsk fra dem alle. De benytter dette fremmedspråket sjelden så det var i seg selv en utrolig prestasjon. Som ungdommer flest hadde de drømmer om et godt og spennende liv. Det var vakkert å høre på at de enda ikke hadde for mange begrensninger. I allefall var det ikke det de ville fortelle om. Tristhet hører ikke med i en drømmebeskrivelse gjør det vel?

Det en selv sitter igjen med etter denne presentasjonen er - det er mulig å bidra som Soroptimist og medmenn-

eske. Det å bare bli sett av en fra utenverdenen kan gi en spire til inspirasjon om at det er noe annet tross alt, lære språk og utdanne seg er en vei.

Tove Akre

Presten gjør seg klar sammen med kordamene

EN BRØNN ER IKKE BARE EN BRØNN

Soroptimistene i Causeni har satset spesielt på brønnrensing – og de har vært svært dyktige. Etter at den første brønnen var et faktum har også kommunen trådt til og bidratt. Jeg har sett to av brønnene de har rensert og istandgjort tidligere, og nå hadde jeg også den store glede å være med på selve velsignelsen av enda en nyoppusset brønn. Totalt tror jeg soroptimistene nå er oppe i 9 brønner. Målet er 18 brønner i forskjellige landsbyer.

En brønn er ikke bare et sted man henter vann; det er også en møteplass med benker og blomster. Ett sted har jeg også sett en egen vaskeremme slik at man kunne ta klesvasken der.

Men altså, tilbake til den siste brønnen. Det var litt hustrig, kjølig vind og truende regn, men til tross for det hadde det samlet seg en ganske stor mengde mennesker. Det var gjort klar et bord på

siden av brønnen hvor det lå tradisjonelle velkomstbrød og det sto en bøtte med vann. Presten ankom og tok på seg rød kalott og gullskjerf, men før han kom til var det ordføreren som skulle si noen ord. Ordføreren var en ung mann som hadde vokst opp i denne landsbyen. Han takket for samarbeidet med soroptimistenes og han takket også spesielt en mann som sto i penstasen langs med gjerdet, for den jobben han hadde gjort. Mannen så beskjedent stolt ut over å bli fremhevet. Det er sånt som varmer.

Da alle hilsingene var fremført kom presten og tre «kordamer» frem. De sang og de sang og de sang. Det er ganske fascinerende å høre på. Jeg vet ikke hvor lenge de messet, men det må minst ha vært en halv time. Det var visstnok kortversjonen ifølge Liv Handeland. Hun hadde tidligere vært med på en velsignelse som varte et par timer.

Da presten var ferdig duppet han en liten kost i vannbøtten og dynket oss alle sammen. Jeg tror han hadde stor glede av å sprute vann på oss. Deretter kunne alle smake på brønnvannet.

Lill Bjørvik

Stolt arbeider

Tove og Hilde, ganske frosne, på vei tilbake til bussen. Her sammen med 2. visepresident, Kirsti Guttormsen

TILGANG TIL NYHETER I MOLDOVA

3. mai markeres som FNs dag for pressefrihet. Bærum Soroptimistklubb støtter en investigativ avis i Moldova.

Den investigative avisen "Ziarul de Garda" koster bare 100 kroner i året, men det finnes mange i Moldova som ikke har råd til det – spesielt blant de som har mest behov for informasjon. Bærum Soroptimistklubb kjøper derfor abonnemeter som deles ut i Moldova, primært i institusjoner som rekker kvinner eller barn.

En diakonistasjon for enslige mødre, et hjem for foreldreløse funksjonshemmede jenter, skoler og sykehus er blant de mottakerne i Moldova som siden i januar får gratis abonnemeter av den statlig uavhengige avisen "Ziarul de Garda". Abonnemeterne blir støttet av Bærum Soroptimistklubben – hittil er det over 30 års-abonnemeter som har blitt solgt av klubben og som nå deles ut i Moldova

"Det er nesten bare institusjoner for kvinner og barn som lider under fattig-

dom, funksjonshemming eller som er foreldreløse som får abonnemeter. De har virkelig behov for en kilde hvor de får informasjon om menneskerettigheter, mennesker som er i samme livssituasjon og hvor de kan finne ut hvordan en kan forholde seg i vanskelige situasjoner", skriver avisens redaktør og daglig leder, Alina Radu, i en epost til Bærumsklubben. Hun grunnla "Ziarul de Garda" sammen med andre kvinnelige journalister i 2004. Avisen driver hovedsaklig med undersøkende journalistikk. Ved starten var det bare kvinner som jobbet i avisen, i dag er det åtte kvinner og syv menn, derav åtte journalister - fire kvinner og fire menn.

Motivasjonen for å grunnlegge en statlig uavhengig avis var å styrke menneskerettighetene i Moldova og kjempe mot korrupsjon i landet. Kampen er ikke alltid lett. I fjor fortalte Alina Radu ved et arrangement på Litteraturhuset i Oslo at journalister i "Ziarul de Garda" blir truet når de skriver om menneskehandel.

Et abonnemeter på ukeavisen koster 100 kroner i året – men de som har det største behovet for å få informasjon har ikke råd til å kjøpe den. Bærum Soroptimistklubb vil derfor drive prosjektet i et langsiktig perspektiv. For å gjøre støtte til prosjektet mer attraktivt får kjøpere et gavebrev med logoer av SI og "Ziarul de Garda" samt litt informasjon om avisens bakgrunn.

Kontakt: jsboeyum@t-online.de

Janine Schaller-Bøyum,
Bærumsklubben

I Soroptima nr 12, desember 2007 skrev Bærumklubbens Åse Tønnesson om nettopp dette at klubben hadde tegnet abonnemeter på Ziarul de Garda og hun oppfordret andre klubber til å gjøre det samme.

La oss støtte den modige røsten Ziarul de Garda er i Moldova!

red. anmerk.

Redaktøren Alina Radu og hennes ansatte (bildet tatt i 2010)

"Ziarul de Garda" blir publisert daglig på nettet og en gang hver uke i et opplag på ca. 5000 til 6000 kopier med 24 sider. De fleste av artiklene er av undersøkende art og handler om trafficking, vold i hjemmet, rettigheter for barn, menneskerettigheter, korrupsjon etc. I tillegg sender forlaget et TV-programm hver uke om de samme temaer. Veldig ofte handler det om trafficking, men også om problemer kvinner i Moldova har ved å jobbe i politikken og staten. "Ziarul de Garda" fikk mange priser. TV-prosjektet fikk beste prisen for å styrke menneskerettigheter av FN-kontoret i Moldova i 2011.

www.zdg.md (delvis på engelsk)

Elinora
ELINORA CONSULTING

Spesialister i styrearbeid for små og mellomstore bedrifter.
Kjell Standal

Tlf. 70 10 09 70 • Faks 70 13 78 04 • www.elinora.no

Anna Sofie, dame med mot og meninger

Anna Sofie Sanderud er 89 år gammel og har vært medlem av Larvik soroptimistklubb i 40 år. Derfor fikk redaksjonen lyst til å hylle henne med denne lille omtalen.

I matrikkelen står Anna Sofie oppført med yrket «husmor». Men man kan ikke si om henne at hun har vært «bare husmor». Hun har levd et aktivt og mangfoldig liv. Hun er den eldste av oss, og i år har hun vært soroptimist i 40 år, hele tiden i vår klubb.

Sin barndom og ungdom hadde Anna Sofie i Drammen, og hun var bare 16 år da krigen brøt ut. Til tross for sin unge alder, kastet hun seg ut i illegalt arbeid i løpet av krigsårene. Mange av oss husker vel møtet vårt på Citadelløya for en del år siden, da hun fortalte mye spennende om sitt arbeid, om hvordan hun lyttet på engelsk radio på et hemmelig loft og brakte informasjon videre, om hvor farlig dette var. I 1992 fikk hun krigsdeltakermedaljen for sin innsats.

Krigen satte en stopper for planene hennes om å studere medisin, og da krigen var slutt kom kjæresten tilbake fra landflyktighet i Sverige og siden Canada, og det ble giftermål og barn på løpende bånd, hele seks barn. Hennes mann var lege, og i mange år arbeidet han i Afrika, og Anna Sofie og familien var med selvfølgelig. Spennende og opplevelsersrike år!

Til Larvik kom Anna Sofie og familien på begynnelsen av 1970-tallet, da mannen hennes, Knut Sanderud, ble overlege ved Larvik sykehus. Anna Sofie kastet seg ut i politikken, og satt i bystyret for

Venstre. Da ble det slutt på røyking under møtene! Særlig skolesaker har opptatt henne gjennom alle år, og mange er de saker hun har kjempet for gjennom sin politiske karriere.

Aktiv soroptimist har hun vært hele tiden i Larvik, og interessen for klubben og temaene vi har diskutert har vært stor. Hun er veldig belest, er kunnskapsrik, kjøpte seg pc i høy alder, og ønsker å følge med.

Selv om alder og helse har satt en liten brems på deltakelse og aktivitet hos oss, er vi glade for fortsatt å ha henne med oss som støttemedlem i klubben, og kanskje se henne på et og annet møte.

Sissel Hobæk

BURSDAG

*Marion
fyller
75 år
22.
september!*

**SAY NO
UNITE**
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN
www.saynotoviolence.org/

Husk våre nettsider:
www.soroptimistnorway.no
om det er noe du lurer på
angående
organisasjonen vår!

**DET GULE
GALLERIET**
GALLERI OG KAFFEBAR

Mandag, tirsdag og onsdag 10.00 - 16.00
torsdag 10.00-23.00, fredag og lørdag
10.00-02.30, søndag 10.00 - 18.00

Veftsgt. 1, Stavern

Maria har forsamlingen i sin hule hånd. Interessant arbeidsfelt og spennende og nyttig informasjon.

BEDRIFTSBESØK HOS Norconsult

Maria inviterte oss inn på sin spennende arbeidsplass i Hamnerdalen, det gamle industribygget til Treschow-Fritzøe som nå er blitt moderne og lyse kontorlokaler.

Etter lystenning, appell og velkomstord til to potensielle nye medlemmer og Kari Reine som er kommet til bake til oss som medlem etter noen års pause, overlot visepresident Anne-Brit ordet til Maria. Daglig leder i Norconsult, Bjørn Andreas Berntsen, skulle informert oss om både arbeidsplassen og bygget, men var dessverre forhindret pga sykdom. Maria tok, på kort varsel, jobben med å informere oss

om egen arbeidsplass.

Norconsult er Norges største og en av Nordens ledende tverrfaglige rådgivere rettet mot samfunnsplanlegging og prosjektering, og har gjennom lang erfaring bygget opp et solid fundament som en toneangivende aktør både nasjonalt og internasjonalt.

Vi fikk høre om en interessant arbeidsplass som utfører samfunnsviktig arbeid og som har kontorer over hele landet. Vi fikk en klubbkveld med yrkesforedrag om blant annet energiøkonomisering, en trivelig ost/kjeks-pause, klubbsaker og godt samvær i et spennende og innovativt kontorfellesskap.

Maria Brekke Jakobsen er ingeniør/energirådgiver hos Norconsult i Larvik

Godt med pause, kjeks og ost: Lill Bjørvik, Britt Brastein, Maria Brekke Jakobsen, Marion Andersen, Hilde Eskedal, Sølvi Snedal Tufte, Mona Sveistrup og Gunn Tisjø Dalene

Mat- gleden

TOVES SUPPE

Hei!

Jeg er glad i supper.

Er ikke du også? Det gjør godt både til hverdag og fest. Her er oppskriften på en suppe som er verdt å prøve. Litt anderledes, men kjempegod.

Denne har jeg funnet på nettet og prøvd ut.

Jeg lover deg en varm opplevelse! :-)

Blomkålsuppe med blåskjell

Ingredienser

1 blomkål
5 dl melk
1 dl crème fraîche
2 dl h-melk
1 ss smør
Salt og pepper

1 fennikel
200 g blåskjell
1 dl hvitvin

1 rødløk, finhakket
2 ss pinjekjerner
Sitrontimian
Olivenolje

Tilberedning

Fjern stilken på blomkålen. Del blomkålen i grove biter. Ha over i en kjele med melk og fyll opp med vann. Kok blomkålen helt mør. Sil av melken. Kjør blomkål med crème fraîche, h-melk og smør i en mikser. Smak til med salt og pepper.

Kutt fennikel i tynne skiver. Skyll blåskjell i kaldt vann. Damp blåskjell og fennikel i en kjele med hvitvin. Ta innmaten ut av skjellene.

Fordel suppen i to skåler. Legg i noen blåskjell og fennikel. Strø over rødløk, pinjekjerner og noen blader sitrontimian.

Med hilsen suppekoken Tove

FAKTA

3. mai internasjonal dag for pressefrihet

Journalister risikerer livet hver dag for å avsløre saker som andre vil holde skjult. Gjennom vold og seksuelle overgrep skremmes journalister til stillhet. 90 journalister ble drept på jobb i 2012.

FAKTA

Larvik Soroptimistklubb

er én av Norges 67 soroptimistklubber. Landets første klubb ble chartret i 1921, Larvikklubben 26. september 1969. Klubben har 30 aktive medlemmer. På landsbasis er tallet ca. 2 000 medlemmer og soroptimistene er fordelt på ca. 3.000 klubber i 120 land med ca. 100 000 medlemmer.

Som del av Soroptimist International, en NGO (non governmental organisation, dvs. ikke underlagt noen regjering) for kvinner, er vi tilknyttet FN

med representanter i FNs organer i New York, Geneve, Wien, Paris, Roma, Nairobi og Kairo. Soroptimistene har konsultativ status i FN og Europarådet. Organisasjonen er en upolitisk sammenslutning av klubber og arbeider for internasjonal forståelse, vennskap, fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, respekt og forståelse for andres arbeid.

Vårt hovedfokus: Utdanning til kvinner, matvaresikkerhet, helse og miljø, arbeid mot trafficking (handel med kvinner), arbeid mot bruk av klasevåpen.

INFORMASJONER FRA RWANDAGRUPPA

v/Marion Andersen

Som vi tidligere informerte om ble Kirsti A. Renauds Minnefond foreslått brukt til høyere utdanning for en kvinne, helst fra Gisenyi.

Og enda gledeligere er det at alle jentene gjør det bedre enn guttene, så det viser at vi duger.

*Jeg håper og ønsker at jeg skal forbedre levevilkårene mine, hjelpe hele familien min og utvikle meg på alle områder. Og nå er jeg sikker på å nå dem. I vårt land får man lett problemer som setter en stopper for drømmer og mål, men med deres hjelp ser jeg lyst på fremtiden. Og jeg vil gjøre mitt beste for å nå målet mitt. Jeg vet ikke hvordan jeg skal få gitt dere noe til gjengjeld, men stoler på at Gud ser dere og belønner dere. Tusen takk!
Jeg lover å gjøre mitt beste, og dere vil ikke angre på hjelpen dere gir. Tusen takk igjen og motta mine velsignelser.*

Hilsen Yzalline Uwitonze

Etter Marianne Mukankakas forslag, valgte vi å satse på Yzalline Uwitonze. Hun startet sin 4-årige sivilingeniørutdanning høsten 2012. Vi støtter henne med US\$ 1.000,- pr. år de neste tre årene. Styret godkjente vårt forslag, og vi kunne med glede informere Marianne om dette. Noen få dager etterpå fikk vi e-post og bilde fra Yzalline:

Kjære alle dere.

Denne hilsenen kommer fra mitt hjerte og i Guds navn. Jeg ble bedt om å fortelle litt om meg selv. Det gjør jeg med glede.

Jeg er 19 år gammel og er nest eldst av fire søsken, og vi bor sammen med vår mor. Jeg har begynt på ingeniørstudium ved Saint Joseph Integrated Technical College (SJITC) som ligger i Nyarugenge-distriktet i Kigali by. Det er et kristent college som drives av Josephite Brothers (antakelig en klosterorden, oversettters anm.). Vi er 45 studenter i klassen, 40 gutter og 5 jenter. Grunnen til at jeg har valgt ingeniørfag, er at vårt land er under utvikling. Det må gjenoppbygges og nye bygninger er viktig mot målet om en moderne stat.

I tillegg til at jeg liker studiet, er jeg også stolt av resultatene jeg har oppnådd her.

Her ser vi Marianne Makankaka øverst til venstre, vår stipendiat Yzalline og nederst et bilde fra 2009 da mange av oss i klubben traff Marianne hos Lill

Yzalline Uwitonze

dILUSSO Cashmere
Made in Italy

**SKJERF • SJAL
LUER • PLEDD • HALS**

En kvalitet som gir deg en følelse av luksus hver dag!

Bestill på
www.dilusso.no

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

TREFFSIKKER PROFILERING
allmade.no
 Tlf.: 3311 3737 - allmade@allmade.no
Kjapt, korrekt og levert til avtalt tid

THORESEN
transport a.s

STAVERN
Sport
 DRONNINGENSGATE 2
 3290 STAVERN ☎ 33 19 89 41

★★★★★
HOTEL WASSILIOFF
 STAVERN

 Havnegaten 1
 3290 Stavern
 33 11 36 00

Unn deg en elektriker!
HAFA
 ELEKTRO • AS
33 18 68 60

LARSEN
GARTNERI AS
 Tlf. 33 18 32 62 - VELDRE

MarinAlpin®
 SPORTS & LEISUREWEAR
 STYLED IN STAVERN, NORWAY

LIVSSTIL
KOSTHOLD
TRENING
SPA
 min kilde VARIG LIVSSTILSENDING *EasyLife*
 LIVSSTILSENTER
 www.minkilde.no
 Et helhetlig senter
 977 58 570
 Olavsgt. 30 - Larvik

FELLESMØTE I LARVIK MED SIGRID AG

unionspresidenten på klubb-besøk

Et knippe konsentret lyttende soroptimister fra Sandefjord

Møtet fant sted 16. april på Det Gule Galleriet i Stavern. 18 medlemmer fra Larvik var tilstede, det tilsverer 72 %. Sandefjordklubben hadde sitt møte hos oss og 23 av deres medlemmer fant veien til Stavern. Hyggelig var det også at ett medlem fra Holmstrand tok veien til Larvikklubbens møte.

President Torunn Haarberg ønsket velkommen, spesielt til Unionspresident Sigrud Ag som kom den lange veien fra Harstad.

Unionspresident Sigrud Ag ble valgt til Unionspresident i 2011 og åpnet sitt engasjerte foredrag med å sitere tidligere SI-president Hanne Jensbo: "Å være soroptimist er å reise på første klasse!"

Hun bor i Harstad, utdannet i Kristiansand, har bodd i Stavanger,

Tokyo, Luxembourg og Oslo, har både mann og tre barn. Jobber nå som internasjonal koordinator på Høyskolen i Harstad.

Hun fortalte blant annet at Unionsstyret består av 4 fra Harstad, i tillegg til 1. visepresident fra Stavanger og 2. visepresident fra Oslo II. Styremedlemmene i Harstad har styremøte hver annen uke. Samarbeidet i hele styret har hele tiden vært svært godt.

Unionsstyret støtter seg i stor grad på unionens tillitskvinner og har hatt stor glede av medlemmer fra Larvik soroptimistklubb med Lill som vannambassadør og Margaret som guvernør og nå som unionens informasjonsmedarbeider. Det har vært en berikelse å ha disse med. Distriktskontaktene representerer et viktig arbeid, Jorunn Moe, Tønsberg, er vår kon-

takt. Her i syd skjer det mye. Klubbene er svært aktive i arbeidet med bl.a. Utdanningsfondet og Moldova. Larviks Anne-Brit Hellerud, gullsmed, gir 10 % av inntekten fra soroptimistringene til Utdanningsfondet. Norgesunionen fikk "Best Practice Award" for norske soroptimisters utdanningsfond under guvernørmøtet i Budapest i fjor, fantastisk å få. 46 stipendiater fikk støtte fra Utdanningsfondet i fjor. Det er så lite som skal til for å gjøre en stor forskjell for disse unge kvinnene.

Det skjer mye rundt i klubbene i Norge. Det jobbes med at ny klubb i Tromsø etableres. Å rekruttere nye medlemmer er tema på Europeanivå, vi trenger mye trykk på rekruttering. En gruppe av yngre soroptimister er nedsatt for å se på organisasjonen, unionsstyret vil lytte til deres råd og tips; hva skal til for å få yngre kvinner interessert i vår organisasjon? Selv om vi må sette fokus på rekruttering, må vi likevel være forsiktig med å ikke ekskludere eldre, selv om gjennomsnittsalderen i vår organisasjon er høy. Ny unionspresident (2015-2017) blir Gerd Halmø, utdannet sivilingeniør. Hun er tidligere miljødirektør i Statoil, er en sterk kvinne som har jobbet i et mannsdominert miljø og har miljøaspektet i seg. Dette blir bra! (Les hennes innlegg i Gjesteskrubenten på side 10 red.anm.)

Prosjektarbeid rapporteres inn fra klubbene og her skårer vi høyt. Vi har opprettholdt medlemstallet på landsbasis og vi teller i dag 1923 medlemmer. Det er en stor diskusjon om hvem som kan bli medlemmer og hvordan dette

skal gjøres. SIE-presidenten Kathy Kaaf skal bli utfordret på møtet i Harstad om dette og bl.a. om man fortsatt kun kan bli soroptimist "by invitation".

Sigrid fokuserte også på strategiplanen og punktene vi satser på: Synlighet Rekruttering Kommunikasjon

Lilla sløyfer – 50 % av inntektene her går til trafficking, bekjempelse av menneskehandel i Moldova, 25 % av inntektene kan klubbene søke om støtte til arbeid med informasjon om trafficking fra Unionen, de resterende 25 % skal gå til utdanning av jenter i Moldova. Ca. 150 000 kr står på fondet nå. Når Harstad gir fra seg Unionsstyret til Stavanger, vil Harstad overta koordineringen av arbeidet med Lilla sløyfer.

Det var satt av tid til spørsmål fra salen, vi hadde samtalepause med ost, kjeks og varierende drikke. Et vellykket møte med soroptimister

Unionspresidenten takkes hjertelig av president i Larvikklubben: Torunn Haarberg

fra Distrikt Syd II og ikke minst; et godt, informativt og varmt møte med vår unionspresident, Sigrid Ag, som samme kveld dro til Gardermoen for hjemreise tidlig dagen etter!

Takk for besøket!

Vannambassadør Lill Bjørvik og Else Karlsson

Sandefjordbesøk: Liv Jenny Christensen og Anne Bilov Jentsch

tilbakeblikk

Denne gangen skal jeg ta dere med til Larvik, det vil si til tiden før Larvik ble by, tilbake til tidlig 1500tall og stedsnavn som Yttersø, Tagtvedt, Frostvedt, Hovland, Torstved, Månejordet, Nanset og Fritzøe. Navn som i dag er kjent som bydeler i Larvik. Men hvorfor bydelene har disse navnene tenker kanskje de færreste over.

I forbindelse med museets fortsettelse av utstillingen om «Den glemte byen» tar vi for oss Larviks historie, før og mens byen vokser fram. Vi tenker vel i det daglige ikke så mye over hvordan Larvik ble Larvik. Vi vet vi har en passe gammel kirke, en Herregård, og noen få hus gamle hus som er reddet fra brann eller moderniseringsivrige eiere og politikere. Men så veldig gammelt er det allikevel ikke, det er i beste fall snakk om noen få bygninger fra midten av 1600 tallet – og det er jo ikke så veldig gammelt når alt kommer til alt. Og spørsmålet er da, hva var det her før byen sakte men sikkert vokste fram i bunnen av Larviksfjorden. Og hva med disse stedsnavnene? På 1500tallet fantes det ingen bymessig bebyggelse langs stranden i bunnen av fjorden, og det skulle gå mer enn 100 år før vi kunne ane konturene av det som vi i dag kaller Larvik.

Oppe ved Farrisvannet finner vi det første stedsnavnet, Fritzøe, eller Fresje som det het den gangen. Her slo Iver Jensen Jerskjegg seg ned på gården Fresje (som senere ble Fritzøe) i 1540, etter at han hadde makebyttet til seg eiendommen med gunstig beliggenhet og rettigheter i forhold til det store Farrisvannet og den korte men kraftfulle Farriselva. Også nabogården var grei å ha, gården Nanset strakte seg fra det området vi også i dag kjenner som Nanset og helt ned til fjorden i hele dens bredde. Nord for Nanset lå gårdene Månejordet og Torstved og øst for Nanset lå gårdene Hovland og Frostvedt. Alle lå flott til oppe på høydedraget ovenfor stranden. I øst ned mot Lågen lå de to gårdene Tagtved og

Yttersø. Og syd for disse igjen lå gården Undersbo (i dag mer kjent som kirkegård) – og ytterst ved lågens utløp Fjellsnes, i dag kjent som Torstrand. Og den siste gården som utgjør dagens Larvik var Dragenes, det er der Herregården i dag ligger. Fra disse gårdene gikk det ferdelsesveier på kryss og tvers ned mot havnen, Farriselven og Lågen. Legger vi dagens kart oppe på de gamle kartene ser vi at veier som Gamle Kongevei og Nansetgata fortsatt ligger der de lå på 1500-tallet.

Det er dette område med gårdsdrift og tømmerhandel den godeste Iver Jensen Jernskjegg kommer til. Nede ved stranden (dagens Storgate) var det i beste fall et par hus på 1500-tallet. Selv i 1623 er det ikke mer enn 21 hus på det som i dag er området Bøkeli, Storgata og Tollerodden og på Langestrandsiden var det enda mindre, bare 10 hus.

Reisen bakover i tid har fått meg til å se på byen med andre øyne og stedsnavnene jeg egentlig ikke hadde noe forhold til har plutselig fått en ny mening. Det er tidkrevende, vanskelig, noen ganger ganske frustrerende å jobbe med å finne tilbake til starten på Larvik, og mye ligger skjult for oss ennå, men vi tror at vi i løpet av noen år kan presentere en litt annerledes og mer nyansert historie om Larviks fremvekst enn den som formidles i dag. Første

smakebit finner dere på Larvik Museum etter Sankthans.

Gro Stalsberg
rådgiver/
samlingsansv.
LARVIK MUSEENE

Norconsult

Tverrfaglige rådgivere - midt i Larvik

- Prosjektadm • Elektro
- VVS, Bygg
- Brann
- Kommunalteknikk
- Plan Miljø
- Landskapsarkitekt
- Oppmåling

Tlf. 331 41 400

www.norconsult.no

Nedre Fritzøegate 2, 3264 Larvik

Marion har plukket ut sin helt spesielle bok! Vi i redaksjonen sier bare: bli inspirert til å lese den! :-)

Det lykkelige Arabia

Jeg leste denne boken første gang for mange, mange år siden, og vet ikke om den er årsaken til min fascinasjon av denne del av verden, men jeg tror faktisk det.

Boken om den vitenskapelige ekspedisjonen til Arabia er skrevet av Thorkild Hansen, dansk forfatter, født i 1927. Han døde i seilbåten sin i Stillehavet i 1989. Boken er betegnet som en historisk dokumentarisk reisroman, basert på dagbøker skrevet av ekspedisjonsdeltakerne pluss (tror jeg) en del fri fantasi.

Ekspedisjonen gikk ut fra København januar 1761 og var bestilt og finansiert av den danske stat. De vel mest kjente

Peter Forsskål

som var med er Peter Forsskål og Carsten Niebuhr. Forsskål var en svensk naturforsker og en av Carl von Linnés elever. Niebuhr var tysk matematiker og

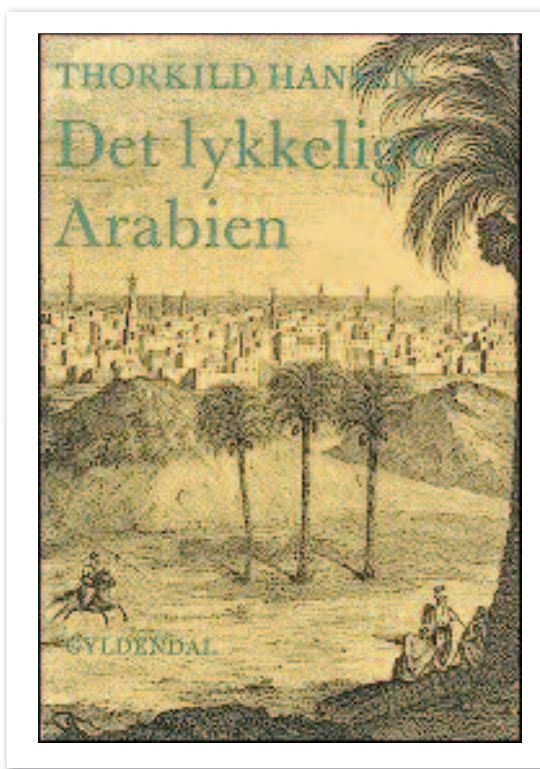
Carsten Niebuhr

kartograf. Han var ansatt av den danske regjering for å lede ekspedisjonen til Arabia. Deltakerne hadde en lang rekke oppgaver, bl.a. skulle de kartlegge geografien, avtegne og beskrive planter, dyr og språk og i tillegg prøve å besvare spørsmål relatert til bibelhistorien. Kanskje fordi ingen noensinne hadde vært der ble det helt fra oldtiden kalt Arabia Felix - det lykkelige Arabia. Det som i dag er kalt Jemen. De reiste til Konstantinopel og Alexandria, de foretok betydelige arkeologiske undersøkelser i Egypt og på Sinai-halvøya, og reiste videre til den sydlige delen av Arabia.

Ekspedisjonen varte i 6 år.

Kun Niebuhr kom tilbake, de andre døde av ulike årsaker og av ukjente sykdommer. Teorien om hvorfor Niebuhr overlevde er at han spiste, kledde seg og levde som de innfødte gjorde. De bodde jo over lang tid på de forskjellige stedene og bl.a. varmen var på tider av året nesten uutholdelig.

Tegninger og beskrivelser som ble gjort av bl.a. planter og dyr, ble sendt til

København fra forskjellige steder underveis. Noe av dette gikk tapt, men flere museer har fremdeles samlinger fra denne ekspedisjonen.

Fascinerende lesning også i dag, kanskje spesielt i dag hvor vi så lett vint kan reise til "hvor-som-helst" i verden. Jeg meldte meg på en reise til Jemen for en del år siden, men den ble avlyst p.g.a. en rekke kidnappinger og drap på turister. Det nærmeste jeg har vært "Arabia Felix" er Sinai-halvøya og Jordan.

Jeg er fremdeles fascinert.

Marion Andersen

PS. Vil du vite mer? I 2011 ble 250-årsjubileet for reisen feiret i Danmark, les mer på www.denarabiskerejse.dk/

REJSEN FORTSÆTTER
250 ÅR DEN ARABISKE REJSE

٢٥٠ عاماً - البعثة الدانماركية إلى العالم العربي - والرحلة مستمرة

VANNAMBASSADØREN PÅ BESØK I TØNSBERGKLUBBEN

Det er alltid hyggelig å bli invitert på besøk. Det er spennende å se hvordan andre klubber har det – og det er en anledning til å oppdatere seg selv. Fokus skifter jo etterhvert som tiden går.

Jeg har en tendens til å tro at det jeg vet, det vet alle. Og det til tross for at jeg har opplevd gang på gang at det ikke stemmer. Kanskje kan det være greit med en liten oppdatering om vannprosjektet vårt for dere i egen klubb også?

TUSENÅRSMÅLET

En av grunnene til at føderasjonspresidenten i sin tid valgte vann som tema er antagelig at vann er et av FNs tusenårsmaal. Målet er å halvere andelen mennesker som ikke har tilgang til rent drikkevann innen 2015. Det gledelige er at FN mener de har nådd tusenårsmalet. På hjemmesiden opplyses det at i 2010 hadde 89 % av verdens befolkning fått en forbedret drikkevannskilde i forhold til 2005, og at tallet ventes å stige til 92 % innen 2015. Kina og India har stått for størsteparten av denne økningen. Det er imidlertid 783 millioner mennesker som

fortsatt mangler tilgang til rent drikkevann.

VANNKVALITET I MOLDOVA

I Moldova har 82% av bybefolkning offentlig vann; 18 % har brønner.

På landsbygda er det 90-95% av befolkningen som får sitt vann fra brønner. Det er registrert ca 136.000 brønner og 7.000 kilder i landet.

80% av brønnene er svært forurenset av nitritter, nitrater, tungmetaller og salter og har høyt innhold av fluoriner (tall fra State of the Environment of the Republic of Moldova, 2006.)

Ifølge statistikker fra FNs hjemmesider er det status quo eller litt tilbakegang de siste årene.

LIFESTRAWFAMILY (LSF)

I januar 2012 var 500 LSF på plass i Moldova og ble fordelt på de 4 klubbene. Vi har fått gode tilbakemeldinger fra 3 av klubbene. Det viser seg at svært mange LSF er fordelt til barnehager. Når man regner med at det er fra 15-23 barn pr barnehageavdeling – og regner at en familie består av 5 personer i gjennomsnitt – så har vi (alle 67 klubber i Norge) faktisk bidratt til at ca 4200 personer har hatt tilgang til

renere drikkevann – og fortsatt har det. Filteret vil vare ca 3 år for en familie.

GÅR VI FOR EN RUNDE NUMMER TO?

Nei, vi gjør nok ikke det. Til tross for at prosjektet kan sies å være vellykket, så var det såpass belastende for Violeta Bunescu i Chisinauklubben å stå som mottaker av sendingen, at jeg har simpelthen ikke mave til å be noen andre om å påta seg den jobben. Det var problemer med toll inn i landet, toll inn til den enkelte by, diverse regler for innførsel, papirer som plutselig skulle oversettes til rumensk m.m.

Etter diskusjoner på utvidet unionsstyremøte i Stavanger tidligere i år – og samtaler med soroptimister i Moldova, så har vi nå kommet frem til at det er bedre å satse på brønnrensing. Tidligere kostet det svært mye å overføre penger til Moldova; det skal være atskillig enklere nå.

Når man ser hvilken festivitas det er når en ny brønn skal velsignes (se egen artikkel) , så tror jeg det er et fornuftig skifte av fokus.

Lill Bjørvik

INNLEGG I FORBINDELSE MED

Stemmerettsjubileet

1 9 1 3 | 2 0 1 3

Historien om bestemor Maren

En liten kort fortelling om bestemor Maren.

Maren var min manns mormor. Fikk dessverre ikke møtt henne, men legenden lever fremdeles.

Maren var født og oppvokst i Holmestrand, likeså konfirmert og gift. Historien er som følgende: Maren var en sterk kvinne, og ikke minst en flott Feminist!

Hun fødte, som kvinner flest måtte, et barn hvert år. Første barn ble født 1897. Rundt 1905 bestemte hun at Holmestrand var ikke stedet hvor barna hennes ville få den utdanning hun ønsket for dem. Morfar, som var lærer og klokker, måtte skrape sammen penger for å flytte til Oslo.

Mor, far med fire barn flyttet med hest og kjerre til Lille Frøen på Oslos beste vestkant. Svigermor fortalte at reisen til Oslo tok hele 3 dager. Det var langt og slitsomt.

Familien hadde kjøpt et stort hus, hvor de kunne tjene penger på utleie. Morfar Johan hadde ikke mye å si. Han underviste på skolen og søndag var han klokker. Hele familien var med i kirken hver søndag, nyvasket med de beste klærne på.

Maren sendte min svigermor og hennes søster på Nissens Pikeskole, en privat skole som mannen hennes underviste på, var ikke god nok for hennes to piker.

Skoleveien var lang. De måtte

gå, sommer som vinter, penger til trikk fantes ikke. De måtte krysse Majorstua, ned hele Bokstadveien, forbi Kunstnerenes Hus, ned til skolen hvor SAS-hotellet ligger i dag. Min svigermor fortalte at de hadde det veldig enkelt, men det tenkte barna ikke på. De var lykkelige. Maren syltet, bakte og saftet. Det var ikke til familien, men ble solgt til faste kunder

Maren var en stolt Høyrekvinne. Aftenposten ble lest opp og ned av hele familien og vel diskutert.

Avisens hvite kanter ble nyttet til leksebruk. Svigermor fremhevet at spesielle utgaver ble gjemt til å skrive stiler på.

Det som måtte være igjen av Aftenposten etter 4 barns hjemmelekser ble lagt til bruk på utedoen, en 3-seter. En stor og to litt mindre, med vaskeservant og skamler.

Tante Gudrun og min svigermor fortsatte sin lange skolevei. Denne gang som tannlegestudenter. De måtte gå opp og ned fra universitetet. Tannlegestudiet var den gangen 3 år, med lærebøker på tysk.

Morfar Johan og mormor Marens barn fikk høye utdanninger; to ble tannleger, en jurist og en ble lege.

Hvordan de klarte det, må en bare beundre.

Tror dere bestemor Maren stemte da Norges kvinner fikk sin stemmerett i 1913?

Hanne Clason

Tannpleierklinikken forebygger og behandler tannkjøttssykdom. Vi utfører også vanlig tannbehandling og kjevekirurgi. Vi er nyskapende innen tannhelse.

TANNPLEIERKLINIKKEN AS
Nansetgaten 13-15, Larvik, Tlf: 33 18 99 59

GRATULERER MED NY NETTSIDE!

Soroptimist International

Union of Norway

Forside Hvem er vi? Hva gjør vi? Hvor er vi? Aktuelt Kontakt

Kalender

MAR 04 Mo i Rana 60 år

MAR 09 Ringerike 60 år

Velkommen til Norgesunionen!

Aktuelt

Soroptimister arbeider for å bedre livssituasjonen for kvinner og jenter både lokalt, nasjonalt og

12.10.2012
[Ny hjemmeside for](#)

Norgesunionen har freshet opp nettsidene!

Etter mye arbeid og bratt læringskurve har våre to dyktige webansvarlige, Ågot Alnes Orvik og Britt Nordgreen, i godt samarbeid med

produsenten av nettsidene våre, **Gevir Kommunikasjon**, fått våre nye, flotte nettsider opp å gå! Dette er noe som vi har ventet lenge på, unionen har lagt kr 150.000,- på bordet og resultatet er svært bra! Vi trenger flere nye medlemmer og når vi er på jakt etter de unge, er nye, stadig opp-

daterte sider akkurat det unionen trenger!

Takk for god jobb, Ågot og Britt!

Forside Hvem er vi? Hva gjør vi? Hvor er vi? Aktuelt Kontakt

Kalender

MAR 04 Mo i Rana 60 år

MAR 09 Ringerike 60 år

APR 27 Bergen soroptimistklubb
75års markering
Norges nest eldste klubb jubilerer

Det er på tide å si NOK er NOK

Vold mot kvinner og jenter er et verdensomspennende problem som rammer folk av alle nasjonaliteter, religioner og økonomisk bakgrunn, skriver Torunn Hammer Haarberg i denne kommentaren.

Kommentar

I kraft av å være en verdensomspennende organisasjon, fremmer soroptimistene kvinners rettigheter. Som organisasjon og enkeltmedlemmer sier vi at NOK ER NOK – Stopp vold mot kvinner – både her i landet og i verden for øvrig. Eksemplene på kvinnemishandling er altfor mange.

Fokus Kvinner skriver at FNs kvinneorganisasjon, UN Women, gjorde i sin undersøkelse hvor de blant annet dokumenterer at opp mot 70 prosent av kvinner opplever fysisk eller seksuell vold fra menn i løpet av livet. Majoriteten av dem som utøver vold er ektefeller, partnere eller noen de kjenner. Blant kvinner mellom 15 og 44 år fører denne volden til flere dødsfall enn kreft, malaria, trafikkuulykker og krig til sammen. Vold mot kvinner er muligens det største brudd på menneskerettigheter vi vet om.

Vold mot kvinner og jenter er et verdensomspennende problem som rammer folk av alle nasjonaliteter, religioner og økonomisk bakgrunn. Å få slutt på denne volden er ikke bare regjeringers ansvar, men hver enkelt av oss,

mann, kvinne, gutt eller jente har et ansvar. Vi må endre samfunnet, relasjoner og de underliggende faktorer som gjør at volden fortsetter. Det er den eneste veien vi kan gå for å få slutt på volden. Vi har alle ansvar for å øke bevisstheten om likestilling, likeverd, medbestemmelsesrett og respekt i våre nærmiljøer. Bare da vil vi få til et godt fungerende, mangfoldig og integrert samfunn der kvinner blir sett på som den ressursen hun er.

Larvik soroptimistklubb støtter arbeidet for å bekjempe vold mot kvinner. Gjennom vårt arbeid i Moldova og soroptimistenes eget utdanningsfond bekjemper vi vold mot kvinner ved å gi utdanning og kunnskap til kvinner. Vold mot kvinner ødelegger liv, skaper splid i lokalsamfunn og hindrer utvikling. Vold mot kvinner er universelt og kriminelt.

«Vold mot kvinner må aldri aksepteres, aldri unnskyldes, aldri tolereres», sier Ban Ki Moon, FNs generalsekretær.

Larvik soroptimistklubb sier nok er nok.

Torunn Hammer Haarberg
President i Larvik soroptimistklubb

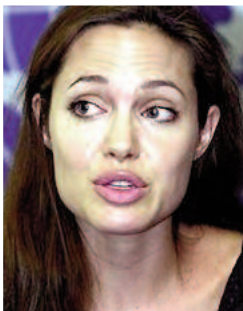

Bekjemper: Larvik soroptimistklubb støtter arbeidet for å bekjempe vold mot kvinner. Nå sier organisasjonen at NOK ER NOK. (Illustrasjonsfoto: Arne Øve Berge, Dagsavisen)

Innlegg fra Larvikklubben i Østlands-Posten i forb. med 8.mars

Malala Fund • utdanningsfond

Hollywoodstjernen Angelina Jolie har hedret den pakistanske skolejenta og aktivisten Malala Yousafzai, ved å lansere en veldedig organisasjon for å finansiere jenters utdanning.

hun ble utskrevet fra sykehuset. Hun har signert en bokavtale verdt ca \$ 3millioner for sine memoarer. Boken, med tittelen *Jeg er Malala*, er planlagt for utgivelse i høst.

"Kunngjøring om den første tildelingen fra Malala fondet er det lykkeligste øyeblikket i mitt liv," sa Malala i en video melding ved *Women in the World*-konferansen i New York. "Jeg oppfordrer dere alle til å støtte Malalafondet og la de 40 jentene bli til 40 millioner jenter som får donasjoner fra fondet"

I New York, sa Jolie at Malala ville være "ansvarlig" for Malalafondet. Man starter med å finansiere utdanning av 40 jenter i Pakistan.

Malala ble skutt i hodet av Taliban i oktober i fordi hun åpent snakket om jenters rett til utdanning. Hun går nå på skole i Birmingham i England etter at

LUN OG TRIVELIG
café og møteplass

Becks
Cafe

Åpent alle dager

RESTAURANT
med stor og allsidig
ala carte meny

Becks
Brasserie & Bar

Åpent alle dager

BAREN
for samtaler og godt
drikke - før eller etter
restaurantbesøket

BECKS BAR

Åpent alle dager
48 05 11 11

sørord

*Spør de gamle til råds
og de unge etter hjelp.*

”

